

НУБІП України

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

НУБІП України

11.05 - МКР. 1593 «С» 2022.10.31. 010. ПЗ

ЛЕБЕДЬКО АЛЬОНИ ВІКТОРІВНИ

НУБІП України

2023 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет

УДК 657.44/6:711.168

ПОГОДЖЕНО ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Декан економічного факультету В.о. завідувача кафедри обліку та
оподаткування
Анатолій ДІБРОВА Володимир ЛИТВИНЕНКО

«__» _____ 2023 року року

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:
Облік та аудит фінансово-розрахункових операцій в умовах післявоєнного
відновлення»

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування
Освітня програма «Облік і аудит»
Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Гарант освітньо-
професійної програми
к.е.н., доцент Тамара ГУРЕНКО

Керівник
магістерської
кваліфікаційної роботи
к.е.н., доцент Наталія КУЗИК

Виконала Альона ЛІБЕДЬКО

Київ - 2023

НУБІП України

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

обліку та оподаткування

д.е.н., проф.

Любов Гуцаленко

2022 р.

ЗАВДАННЯ

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

СТУДЕНТЦІ

Лебедько Альоні Вікторівні

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування

Освітня програма «Облік і аудит»

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Тема магістерської кваліфікаційної роботи «Облік та аудит фінансово-розрахункових операцій в умовах післявоєнного відновлення»

затверджена наказом ректора НУБіП України від 31 жовтня 2022 року № 1593

«С»

Термін подання завершеної роботи на кафедру

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи: *законодавчо-нормативна база України, наукова та періодична література, матеріали науково-практичних конференцій, інформація Інтернет видань і веб – сайтів та дані обліку і звітності ТОВ «Зернові інноваційні технології»*

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Фінансово-розрахункові операції як об'єкт обліку та аудиту фінансової звітності.
2. Організація і методика обліку фінансово-розрахункових операцій на ТОВ «Зернові інноваційні технології».
3. Аудит в управлінні фінансово-розрахунковими операціями.

Перелік графічного матеріалу (за потреби): таблиці, рисунки.

Дата видачі завдання « »

2022 р.

Керівник магістерської
кваліфікаційної роботи

Наталія КУЗИК

Завдання прийняла до

виконання

Альона ЛЕБЕДЬКО

НУВБІП УКРАЇНИ

Реферат
на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за темою
**Облік та аудит фінансово-розрахункових операцій в умовах
післявоєнного відновлення»**

У магістерській кваліфікаційній роботі розкривається науковий підхід щодо економічної сутності розрахунків з постачальниками, його аналізу та внутрішнього контролю.

На практичних матеріалах Товариства з обмеженою відповідальністю (шлях підприємства)

«Зернові інноваційні технології» викладені теоретична сторона обліку та його організації, а також організаційно – методологічні аспекти обліку та аудиту фінансово-розрахункових операцій, а саме:

У вступі роботи визначено актуальність обраної теми в контексті умов економічної нестабільності, а також зазначено, що правильно організований облік та ефективний аудит фінансово-розрахункових операцій є ключовими факторами успішної фінансової діяльності підприємства.

У першому розділі роботи розглянуто теоретичні аспекти фінансово-розрахункових операцій як об'єкту обліку та аудиту фінансової звітності.

Детально описано основні поняття та принципи обліку, висвітлено сучасні методи та системи обліку фінансово-розрахункових операцій.

Другий розділ присвячений обліку фінансово-розрахункових операцій на підприємстві. В даному розділі описана коротка характеристика підприємства, прораховано його фінансовий стан, розглянуто питання щодо обліку фінансово-розрахункових операцій на підприємстві, а також визначено фактори, які впливають на зміни у цих показниках, і запропоновано заходи щодо їх оптимізації.

Третій розділ роботи присвячено аудиту в управлінні фінансово-розрахунковими операціями. В ньому розглянуто методичні прийоми, аудиту фінансово-розрахункових операцій, аналіз фінансово-розрахункових операцій в умовах економічної нестабільності, ліквідності та платоспроможності підприємства та узагальнення матеріалів аудиту для прийняття управлінських

рішень щодо з фінансово-розрахункових операцій в умовах післявоєнного відновлення.

У висновках магістерської кваліфікаційної роботи узагальнено отримані результати дослідження, наведено рекомендації щодо удосконалення обліку та аудиту фінансово-розрахункових операцій в умовах економічної нестабільності.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: фінансова звітність; облік, аудит; операції по розрахунках; фінансові операції, договори; фінансові показники; нормативи; правове забезпечення; фінансовий контроль; ризики при розрахунках; платіжні доручення; банківські виписки, валютні операції; постачальники, замовники, контракти; доходи та витрати; дебіторська, кредиторська заборгованість.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Н2. Класифікація та принципи фінансово-розрахункових операцій та їх роль у формуванні

НУБІП України

Н2. Організація бухгалтерського обліку фінансово-розрахункових операцій на

НУБІП України

Н4. Відображення динаміки фінансових показників у фінансовій звітності підприємств в

НУБІП України

Н4. Узагальнення матеріалів аудиту для прийняття управлінських рішень щодо фінансово-

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП

Післявоєнне відновлення економіки і фінансової системи є складною та важливою задачею для будь-якої країни, яка пережила війну. Однією з ключових складових цього процесу є облік та аудит фінансово-розрахункових операцій.

Одна з ключових проблем обліку фінансових операцій в умовах післявоєнного відновлення полягає у нестабільності економічної ситуації та валютних курсів. Це може призводити до ускладнення процесу обліку та збільшення ризику помилок. Також, важливо враховувати різницю в законодавстві та регуляторних вимогах між різними країнами, що може впливати на процес обліку фінансових операцій.

Ще однією проблемою є забезпечення відповідної документації та правильного обліку фінансових операцій, що вимагає відповідної кваліфікації фахівців та відповідального підходу до процесу обліку.

Також важливо враховувати особливості операцій з іноземними контрагентами та використовувати відповідні заходи забезпечення курсового ризику та ефективного обліку операцій з іноземними валютами.

Теоретико-практичні аспекти обліку та аудиту фінансово-розрахункових операцій висвітлені в наступних роботах вчених, зокрема І.О. Садовської, В.С. Лень, Н.М. Новікової, І. О. Власова, Н.М. Ткаченко, В.М. Пархоменко, І.П. Отенко, Г.Ф. Азаренкової, Ф.Ф. Бутиця та інших.

Метою роботи є дослідження практичних і теоретичних засад обліку та аудиту фінансово-розрахункових операцій в умовах післявоєнного відновлення.

Відповідно до поставленої мети необхідно вирішити такі задачі:

- охарактеризувати економічну сутність фінансово-розрахункових операцій
- розглянути класифікацію та принципи фінансово-розрахункових операцій, їх роль у формуванні фінансового стану підприємства

НУВБІП УКРАЇНИ

- описати нормативно-правове регулювання обліку та аудиту фінансово-розрахункових операцій
- навести організаційно-економічну характеристику об'єктів дослідження.

НУВБІП УКРАЇНИ

- дослідити організацію бухгалтерського обліку фінансово-розрахункових операцій на підприємствах України в умовах економічної нестабільності.
- систематизувати синтетичний та аналітичний облік фінансово-розрахункових операцій.

НУВБІП УКРАЇНИ

- описати відображення фінансово-розрахункових операцій у фінансовій звітності підприємств в умовах економічної нестабільності.
- розглянути методичні прийоми аудиту фінансово-розрахункових операцій.

НУВБІП УКРАЇНИ

- здійснити аналіз фінансово-розрахункових операцій в умовах післявоєнного відновлення.
- проаналізувати ліквідність та платоспроможність підприємства в умовах післявоєнного відновлення.

НУВБІП УКРАЇНИ

- узагальнити матеріали аудиту для прийняття управлінських рішень щодо з фінансово-розрахункових операцій в умовах післявоєнного відновлення.

Основні виклики:

НУВБІП УКРАЇНИ

- Відсутність документації. Під час війни часто виникає проблема відсутності документації щодо фінансових операцій, що створює складності при їх обліку.
- Фінансова нестабільність. Економічні труднощі та втрати внаслідок війни можуть призвести до фінансової нестабільності, що ускладнює облік та аудит фінансових операцій.

НУВБІП УКРАЇНИ

- Відновлення інфраструктури. Після війни часто потрібно відновлювати фінансову інфраструктуру, включаючи банківську систему та податкові органи.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та організаційні засади обліку та аудиту фінансово-розрахункових операцій на підприємстві.

Об'єктом дослідження є процес здійснення фінансово-розрахункових операцій у Товаристві з обмеженою відповідальністю «Зернові інноваційні технології».

Методи дослідження. Під час виконання магістерського дослідження у використувувались методи: діалектичний – для теоретичного дослідження дефініції фінансово-розрахункові операції дедуктивний – під час дослідження практичної частини обліку фінансово-розрахункових операцій за матеріалами досліджуваного ТОВ «Зернові інноваційні технології»; графічний – при відображенні та аналізі показників фінансової звітності товариства, порівняння – для співставлення національного з іноземним досвідом обліку та аудиту фінансово-розрахункових операцій. Достовірність висновків та отриманих результатів дослідження ґрунтується також на використанні інших методів: економічний аналіз, системний підхід, узагальнення та групування показників фінансової діяльності, методи порівняння даних та інші.

Інформаційною базою дослідження стали наукові статті, монографії українських та зарубіжних вчених-науковців щодо обліку і аудиту фінансово-розрахункових операцій: НП(С)БО, МСБО, МСФЗ, Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (МСА), Закони України, а також статистичні дані досліджуваного товариства.

При написанні магістерської кваліфікаційної роботи використовувалися наступні джерела: роботи вітчизняних авторів, іноземних авторів, статті, тези, періодичні видання, нормативно-правові акти та Закони України, а також дані обліку та фінансової звітності ТОВ «Зернові інноваційні технології».

Публікації: на основі дослідження магістерської роботи було опубліковано тези доповіді за результатами виступу на конференціях [15]

Структура та обсяг магістерської кваліфікаційної роботи. Магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та

пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи – 125 сторінок машинописного тексту. Робота містить 32 таблиці та 32 рисунка. Кількість найменувань у списку використаних джерел – 71.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 1

ФІНАНСОВО-РОЗРАХУНКОВІ ОПЕРАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Економічна сутність фінансово-розрахункових операцій

Фінансово-розрахункові операції є невід'ємною частиною сучасного глобального економічного ландшафту. Вони відіграють важливу роль у функціонуванні підприємств, фінансових установ, інвестиційних фондів та інших фінансових учасників. Економічна сутність фінансово-розрахункових операцій виявляється в їх ролі в обміні грошовими ресурсами, управлінні ризиками та сприянні ефективному функціонуванню економіки в цілому.

Основні характерні риси фінансово-розрахункових операцій наведено на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Основні характерні риси фінансово-розрахункових операцій

Примітка. Побудовано на основі [4]

Обмін ресурсами. Однією з головних функцій фінансово-розрахункових операцій є обмін грошовими ресурсами між різними суб'єктами економіки. Це може включати в себе оплату товарів і послуг, передачу грошей між банками, інвестиційними фондами та іншими фінансовими установами, а також

погашення боргів та кредитів [4]. Фінансово-розрахункові операції забезпечують можливість безперешкодного руху грошових потоків, що є важливим для ефективного функціонування ринку і підтримки платоспроможності підприємств та інших учасників економіки.

Фінансово-розрахункові операції відіграють ключову роль у управлінні ризиками. У сучасному світі економічних змін та нестабільності фінансовий ринок піддається різноманітним ризикам, таким як валютний ризик, рівень процентів, кредитний ризик та інші. Фінансово-розрахункові операції дозволяють суб'єктам економіки захищати свою платоспроможність, зменшуючи ризики, пов'язані зі змінами в фінансових ринкових умовах [38].

Наприклад, за допомогою деривативів можна застрахувати від валютного або процентного ризику.

Забезпечення ліквідності та ефективності. Фінансово-розрахункові операції є важливими для забезпечення ліквідності та ефективності фінансової системи. Вони дозволяють банкам та іншим фінансовим установам управляти своєю ліквідністю, а також забезпечувати фінансову підтримку підприємств та громадян [8]. Фінансово-розрахункові системи допомагають зробити фінансовий обіг більш ефективним і зручним для всіх сторін.

Щодо підтримки розвитку, фінансово-розрахункові операції також грають важливу роль у підтримці економічного розвитку [38]. Шляхом внесення інвестицій, кредитів та інших фінансових ресурсів в різні сектори економіки вони сприяють створенню нових підприємств, робочих місць та розвитку інфраструктури.

Фінансово-розрахункові операції є основним каналом, за допомогою якого здійснюється переміщення грошових ресурсів та визначення їхньої вартості [38]. Вони включають в себе широкий спектр фінансових дій, таких як платежі, перекази коштів, операції на ринках цінних паперів, кредитування, інвестування, обмін валютами та інші фінансові трансакції (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Фінансові дії фінансово-розрахункових операцій

Примітка. Побудовано на основі [8]

Фінансово-розрахункові операції є ключовим елементом фінансового управління на підприємстві та в інших організаціях. Їх основні завдання зображені на рисунку 1.3.

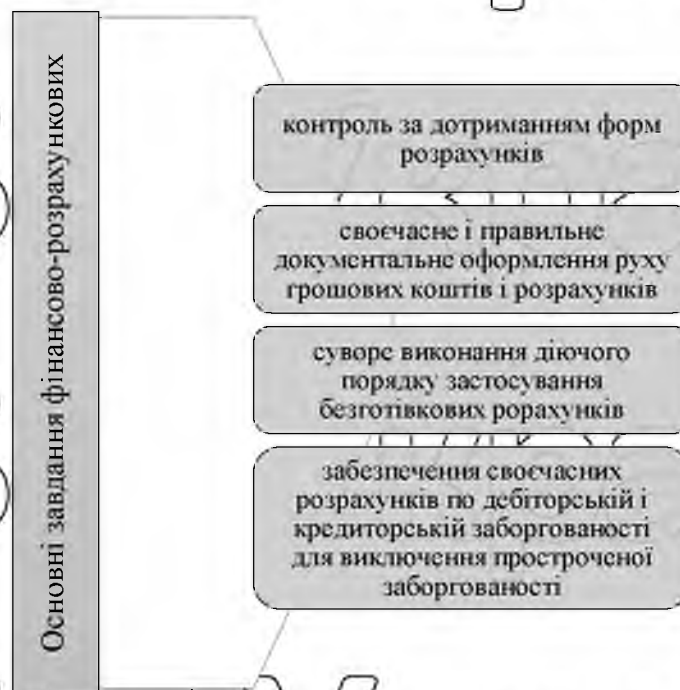

Рис. 1.3. Основні завдання фінансово-розрахункових операцій

Примітка. Побудовано на основі [4]

Здійснення фінансово-розрахункових операцій належним чином є важливим для фінансового здоров'я організації та досягнення її цілей.

Розглянемо деякі ключові аспекти ролі фінансово-розрахункових операцій у сучасній економіці, як об'єктів обліку і аудиту (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Ключові аспекти	Зміст
Забезпечення ліквідності	забезпечення суб'єктам економіки ліквідності (здатності здійснювати оплату зобов'язань у встановлені терміни)
Зниження ризику	здійснення управління різними видами ризиків, що виникають у фінансовій сфері (валютним, кредитним, процентним ризиками та іншими)
Сприяння інвестиційній діяльності	забезпечення можливостей інвестування грошей в різні активи, включаючи акції, облігації, нерухомість, та інші. Інвестори можуть розносити свій портфель для зменшення ризику та збільшення можливого доходу
Забезпечення фінансової стабільності	забезпечується уникнення фінансових криз, функціонування банків, бірж та інших фінансових установ (за умов ефективного обігу)
Підтримка глобальної торгівлі	здійснення платежів між різними країнами та валютами.

Аналізуючи зміст табл. 1.1, необхідно зауважити, що без належної ліквідності підприємства та фінансові установи не змогли б ефективно функціонувати та задовольняти потреби своїх клієнтів. Фінансово-розрахункові операції допомагають управляти різними видами ризиків, що виникають у фінансовій сфері, такими як валютний, кредитний, процентний ризики та інші [27]. За допомогою інструментів фінансового ринку, таких як ф'ючерси, опціони та облігації, суб'єкти можуть захищати свою позицію в умовах зміни ринкових умов [27].

Фінансово-розрахункові операції надають можливість інвестувати гроші в різні активи, включаючи акції, облігації, нерухомість, та інші [17]. Інвестори можуть розносити свій портфель для зменшення ризику та збільшення можливого доходу.

Фінансово-розрахункові операції відіграють роль у забезпеченні стабільності фінансової системи [27]. Їхній ефективний обіг допомагає уникнути фінансових криз та забезпечити функціонування банків, бірж та інших фінансових установ. Фінансово-розрахункові операції є необхідними для міжнародної торгівлі, оскільки вони дозволяють здійснювати платежі між різними країнами та валютами [27]. Вони сприяють глобалізації та розширюють можливості підприємств на міжнародному ринку.

Розглянемо також стан фінансово-розрахункових операцій в аграрному секторі, так як він є провідним в Україні та магістерська робота ґрунтується на основі аграрного підприємства.

Фінансово-розрахункові операції в аграрному секторі стають ще більш значущими під час війни. Стан і характер таких операцій у воєнний час може бути суттєво відмінним від мирних періодів. Він визначається багатьма факторами, включаючи конфліктну ситуацію, доступ до ресурсів, стабільність ринку та інші чинники [2]. Основні ключові аспекти фінансово-розрахункових операцій в аграрному секторі під час війни наведено нами на рис. 1.4.

Рис. 1.4. Ключові аспекти фінансово-розрахункових операцій в аграрному секторі під час війни

Примітка. Побудовано на основі [29]

Характеризуючи зміст рис. 1.4, варто відмітити, що спостерігається зміна доступу до фінансів. Умови війни призвели до зменшення доступу до фінансів для сільськогосподарських підприємств через обмеження банківських послуг та ринкової нестабільності [29]. Це значно ускладнює фермерам і сільським господарствам отримання необхідних ресурсів для продовольчого виробництва.

Щодо валютних ризиків, то зміни валютних курсів та знецінення національної валюти суттєво вплинули на фінансову стійкість сільськогосподарських підприємств, особливо якщо вони мають зовнішні борги або експортують свою продукцію чи мають іноземних постачальників.

Аналізуючи систему оплати, доцільно зазначити, що в умовах війни уряди ввів ряд обмежень на оплату товарів і послуг, а саме: обмеження на зняття готівки, фіксація курсу долара, заборона на видачу коштів в іноземній валюті, зупинення роботи валютного ринку, призупинення поповнення електронних гаманців електронними грошима й розповсюдження електронних грошей, заборона валютних переказів, і це значно вплинуло на фінансові потоки в аграрному секторі [29]. Однак, на щастя, поступово НБУ знімає обмеження для бізнесу, що позитивно впливає на роботу компаній.

За нинішніх умов має місце зниження попиту. Зазвичай війна призводить до скорочення попиту на сільськогосподарські продукти через зменшення споживчих можливостей і зруйнування інфраструктури [28].

Спостерігається існування ризику втрат врожаю: Воєнні дії спричинили руйнування сільськогосподарських полів і інфраструктури, а також призвели до відсутності доступу до землі та водних ресурсів [28]. Це призвело до значних втрат врожаю і обмежити можливості фермерів отримувати дохід.

Щодо господарської підтримки: Уряди можуть намагатися надати господарську підтримку аграрному сектору під час війни, щоб зберегти продовольчу безпеку та підтримати сільське населення [28]. Це може включати в себе субсидії, кредити за пільговими умовами, а також заходи для збереження основної сільськогосподарської інфраструктури.

Загалом, фінансово-розрахункові операції в аграрному секторі в умовах війни потребують великої обачливості та гнучкості. Фермерам та сільським господарствам слід активно співпрацювати з урядовими органами та місцевими спільнотами, шукати інноваційні рішення для забезпечення стабільності виробництва та постачання продукції, і враховувати специфічні умови конфлікту при плануванні фінансових операцій [27].

Отже, фінансово-розрахункові операції є необхідною складовою сучасної економічної системи. Вони виконують важливі функції, такі як обмін ресурсами, управління ризиками, забезпечення ліквідності та підтримка розвитку. Розуміння їх економічної сутності є ключовим для кращого розуміння функціонування сучасної фінансової системи та її впливу на розвиток економіки.

Фінансово-розрахункові операції допомагають забезпечити стабільність та надійність фінансової системи, яка є критично важливою для функціонування всієї економіки [41]. Вони дозволяють підтримувати грошовий обіг, здійснювати інвестиції, сплачувати борги та кредити, а також захищати від різних фінансових ризиків. Без належної організації та ефективності фінансово-розрахункових операцій, економіка не могла б функціонувати оптимально [41].

Важливою рисою сучасної глобальної економіки є постійний розвиток та зростання інновацій у фінансовій сфері. Це включає в себе впровадження нових технологій, таких як блокчейн і штучний інтелект, що робить фінансово-розрахункові операції більш швидкими та безпечними [28]. Такі інновації розширюють можливості фінансових учасників і дозволяють їм забезпечити ще більшу стабільність та надійність фінансової системи.

У підсумку, фінансово-розрахункові операції відіграють ключову роль у сучасній економіці. Вони не тільки сприяють забезпеченню ліквідності та розвитку, але й допомагають управляти ризиками та забезпечувати ефективне функціонування фінансової системи. Розуміння їхньої економічної сутності є

важливим для кожного учасника економічного процесу та сприяє стабільності та розвитку сучасної глобальної економіки.

2. Класифікація та принципи фінансово-розрахункових операцій та їх роль у формуванні фінансового стану підприємства

Фінансово-розрахункові операції є важливим елементом управління фінансами підприємства. Вони дозволяють забезпечити платоспроможність, ефективно використовувати ресурси та здійснювати фінансовий контроль [5].

Основні принципи та класифікація таких операцій мають велике значення для фінансового управління підприємством.

Фінансово-розрахункові операції на підприємстві складаються з різних елементів, що включають в себе різні фінансові документи, процеси та інструменти. Основні елементи фінансово-розрахункових операцій зображені на рисунку 1.5.

Рис. 1.5. Елементи фінансово-розрахункових операцій

Примітка. Побудовано на основі [4]

На підприємстві існує кілька форм розрахунків, які використовуються для здійснення операцій з оплати за товари, послуги та інші фінансові

транзакції. Найпоширеніші форми розрахунків на підприємстві: готівкові та безготівкові (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Форми розрахунків та особливості їх використання

Форми розрахунків	Сутність	Особливості використання
Готівкові	передбачає фізичний обмін готівки або еквівалентів грошей, таких як монети та банкноти	використовуються, зазвичай, в роздрібній торгівлі та інших випадках, де оплата здійснюється на місці та вимагає фізичної наявності грошей
Безготівкові	передбачає оплату без фізичного обміну готівки.	включає в себе розрахунки через банківські рахунки, електронні перекази та інші безготівкові методи оплати.

Примітка. Побудовано на основі [4].

На рисунку 1.6 зображено поділ форм розрахунків в залежності від форми оплати.

Рис. 1.6. Форми розрахунків підприємства

Примітка. Побудовано на основі [3].

Також деякі підприємства використовують сучасні технології та здійснюють розрахунки за іншими формами: бартер, електронні гроші, криптовалюта, факторинг (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Форми альтернативних розрахунків в умовах використання сучасних технологій

Види альтернативних розрахунків	Сутність	Особливості застосування
Бартер	обмін товарів і послуг між підприємствами без використання грошей.	Бартер може бути вигідним в тих випадках, коли підприємства мають специфічні потреби та ресурси, які можуть бути обміновані
Електронні гроші	цифрові або електронні ресурси, які зберігаються на електронних рахунках	можуть бути використані для здійснення платежів через Інтернет або за допомогою мобільних додатків.
Оплата з використанням криптовалют: прив'язки до конкретних валют.	Криптовалюти (Bitcoin, Ethereum) та інші, можуть бути використані для здійснення оплати за товари та послуги.	надає більшу анонімність та можливість здійснення міжнародних транзакцій без прив'язки до конкретних валют
Факторинг	вид фінансування, при якому підприємство продає свої вимоги до сплати (дебіторську заборгованість) фінансовій установі, відомій як фактор	фактор надає підприємству грошову суму наразі і бере на себе ризик стягнення вимог від клієнтів

Ці різні форми розрахунків на підприємстві надають можливість вибрати оптимальний метод оплати в залежності від потреб, звичаїв і специфіки діяльності підприємства.

Принципи фінансово-розрахункових операцій є важливими правилами, які допомагають забезпечити ефективність та безпеку фінансових транзакцій.

Принципи фінансово-розрахункових операцій

Назва принципу	Сутність
Принцип ділової обізнаності	Підприємство повинно бути обізнаним у всіх аспектах фінансових операцій, розуміти їхні ризики та можливості.
Принцип платоспроможності	Фінансові операції повинні забезпечувати платоспроможність підприємства та виконання всіх фінансових зобов'язань.
Принцип ефективності	Фінансові операції повинні бути організовані та здійснюватися з мінімальними витратами часу та ресурсів.
Принцип диференціації ролей	Різні особи або підрозділи підприємства повинні мати чітко визначені ролі та відповідальність у фінансових операціях.
Принцип об'єктивності і незалежності	Фінансові операції повинні проводитися об'єктивно і незалежно від будь-яких впливів або інтересів третіх сторін.
Забезпечення доступу до капіталу	Фінансово-розрахункові операції, такі як випуск акцій та корпоративних облігацій, дозволяють підприємствам залучати новий капітал для розвитку та розширення бізнесу. Це особливо важливо в умовах стрімкої конкуренції та швидкої зміни ринкових умов.
Зменшення фінансових витрат	Ефективне управління фінансовими операціями може допомогти підприємствам знизити фінансові витрати, зокрема витрати на проценти за кредитами та позиками. Це підвищує рентабельність та прибутковість підприємства.
Розширення бізнес-можливостей	Фінансово-розрахункові операції можуть сприяти розширенню бізнесу, включаючи міжнародний ринок. Здійснення міжнародних фінансових транзакцій та валютних операцій розширює можливості підприємства для розвитку та збільшення прибутковості.
Забезпечення фінансової стійкості	Рациональне планування та здійснення фінансових операцій дозволяють підприємствам підтримувати стійкість у фінансових труднощах та невизначеностях економічного середовища.
Сприяння розвитку та інноваціям	Фінансові ресурси, отримані через фінансові операції, можуть бути спрямовані на дослідження та розвиток нових продуктів і технологій. Це сприяє інноваціям та підвищенню конкурентоспроможності підприємства.

Фінансово-розрахункові операції можна класифікувати за різними ознаками, включаючи призначення, характер операцій, методи здійснення і

інші. Основні класифікації фінансово-розрахункових операцій зображені на рисунку 1.7.

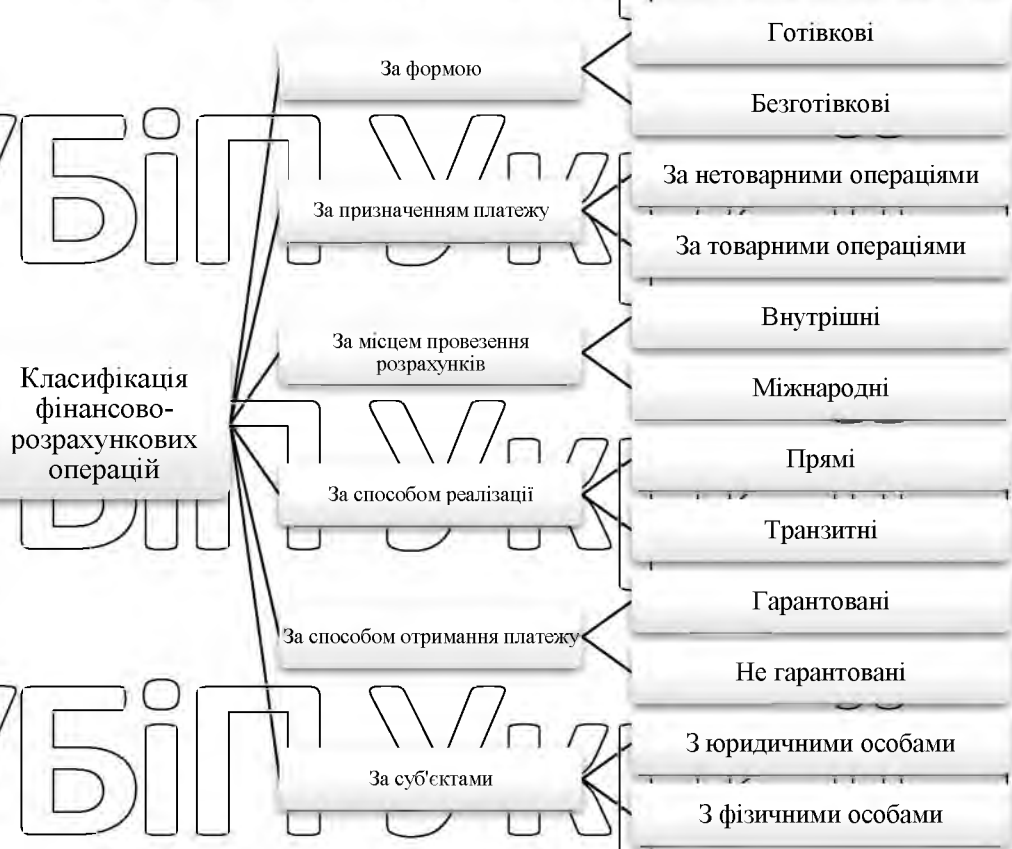

Рис. 1.7. Класифікація фінансово-розрахункових операцій

Примітка. Побудовано на основі [5]

Загалом, фінансово-розрахункові операції є основою для фінансового успіху підприємства. Вони допомагають забезпечити необхідні ресурси, оптимізувати витрати, управляти ризиками та розвивати бізнес. Ефективне фінансове управління через фінансово-розрахункові операції є ключовим для досягнення фінансових цілей та забезпечення стійкого фінансового стану підприємства.

1.3. Нормативно-правове регулювання фінансово-розрахункових операцій.

Нормативно-правове регулювання фінансових операцій під час воєнних конфліктів суттєво відрізняється від нормального мирного періоду. У таких умовах діють спеціальні закони та правила, які можуть впроваджені для забезпечення фінансової стабільності та безпеки країни.

Нормативно-правові акти, які регулюють фінансово-розрахункові операції, включають закони, постанови, розпорядження та інші правові акти національних та міжнародних рівнів. Система нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку грошових коштів та їх еквівалентів наведена у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5

Система нормативно-правового регулювання

бухгалтерського обліку грошових коштів та їх еквівалентів

I рівень - Міжнародні нормативно-правові акти					
МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів»		МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів»		МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції»	
II рівень – Національні нормативно-правові документи					
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність»	Закон України «Про банки та банківську діяльність»	Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій в сфері торгівлі, громадського харчування та послуг»	Податковий Кодекс	Закон України «Про Національний банк України»	Господарський Кодекс
III рівень – Підзаконні-нормативно правові акти					
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»		Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 22 «Вплив інфляції»		Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 21 «Вплив змін валютних курсів»	
IV рівень – Інструкції, положення державного рівня					
Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.		Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні		Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності	

Примітка. Побудовано на основі [9]

У період повномасштабного вторгнення російських військ, Українська Верховна Рада прийняла низку законодавчих актів, спрямованих на стрімке полегшення регуляторного навантаження на фінансовий сектор та зниження податкового тиску на підприємців в умовах воєнного стану. Водночас, національна податкова служба призупинила свої звичайні ревізії та перевірки майже всіх підприємців.

Неабияк вражає те, як банківський сектор вмів та негайно відреагував на потенційні загрози, які спричинив воєнний стан, впроваджуючи низку жорстких обмежень, включаючи обмеження на валютному ринку. Незважаючи на відкрито антиринковий характер деяких заходів, вжиті Національним банком України заходи виявилися надзвичайно дієвими. Вони не лише забезпечили стабільне функціонування економіки, а й гарантували стійкість роботи банківської системи в умовах повномасштабної війни.

В перший день військового вторгнення регулятор в особі НБУ прийняв постанову № 18 від 24.02.2022 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» [50], яка накладала ряд обмежень на фінансову сферу України, які наведено на рисунку 1.7.

Обмеження фінансової сфери України

- зафіксовано офіційний курс станом на 24.02.2022;
- обмеження зняття готівки
- заборона на видачу коштів в іноземній валюті
- призупинено поповнення електронних гаманців електронними грошима та розповсюдження електронних грошей
- заборонено транскордонні валютні перекази
- зупинка роботи валютного ринку, крім продажу валюти

Рис. 1.7. Обмеження фінансової сфери України [48]

Встановлення валютних обмежень такого масштабу для бізнесу української ринкової економіки відбулося вперше за багато років існування незалежної України. Фактично всі операції з валютою та перекази коштів за кордон були призупинені.

Це свідчить про високий рівень професіоналізму та відповідальності фінансових установ, що діють на території України, а також про готовність влади до прийняття рішучих заходів для збереження економічної стабільності в умовах військових дій.

Виникла необхідність обмеження відтоку валюти з України, через що було введено поняття "критичного імпорту." Протягом тривалого часу імпортери мали можливість придбати валюту для здійснення покупок товарів, які входили до переліку товарів критичного імпорту, прийнятого Кабінетом Міністрів України. Цей перелік товарів критичного імпорту піддавався десяткам змін і, нарешті, був скасований Кабінетом Міністрів 07 липня 2022 року [48].

2 жовтня Національний банк оголосив про рішення перейти від режиму фіксованого валютного курсу [48]. Починаючи з 3 жовтня, офіційний курс долара США стане змінним, що буде вперше після липня 2022 року, коли встановлювався фіксований курс валюти [48].

Згідно з загальним правилом, яке було введено з 24 лютого 2022 року, було заборонено здійснювати транскордонні перекази валютних цінностей з України або переказ коштів на кореспондентські рахунки банків-нерезидентів у гривнях або іноземній валюті, які відкриті в банках-резидентах, включаючи перекази, які здійснюються за дорученням клієнтів. Однак, згідно з Постановою №18 [50], було встановлено значний перелік виключень з цієї заборони, який поступово розширюється [48].

Тимчасові правила, запроваджені Національним банком України, не дозволяють перераховувати іноземну валюту за кордон для погашення та обслуговування боргових зобов'язань українських підприємств-позичальників перед іноземними кредиторами. Однак ці нормативи передбачають можливість

сплати процентів за відповідними кредитами за умови дотримання встановлених обмежень.

Заборона не передбачає винятків щодо виплати наявної заборгованості перед нерезидентами. Якщо конкретний платіж не підпадає під виняток, встановлений постановою № 18 [50], українські підприємства не зможуть розраховуватися за отримані товари (роботи, послуги) [48]. Наприклад, імпорتنі відправлення, здійснені до 23 лютого 2022 року, наразі не можуть бути оплачені.

Починаючи з 6 вересня 2022 року, для здійснення розрахунків в іноземній валюті юридичні особи повинні спочатку використовувати наявну у них іноземну валюту, і тільки в разі необхідності купувати її на валютному ринку України. Це обмеження введено для боротьби зі зростанням попиту на валюту та забезпечення стабільності фінансового ринку в країні [48].

Тому однією з ключових проблем у сфері нормативно-правового регулювання обліку фінансово-розрахункових операцій є відсутність адекватних нормативних актів, спрямованих на їх ефективне врегулювання. Додатково, слід зазначити, що економічна нестабільність в Україні, яка супроводжується військовим конфліктом, також ускладнює ситуацію. Це веде до спотворення фінансової інформації про стан фінансів та результати діяльності підприємств [48].

Зараз в Україні існує значна кількість нормативно-правових актів, які регламентують облік фінансово-розрахункових операцій. Але для більш ефективного управління і обліку необхідно гармонізувати національне законодавство з міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ). Це сприятиме чіткій і системній організації обліку та звітності фінансово-розрахункових операцій, що, в свою чергу, є необхідною умовою для ефективного управління підприємствами.

Важливо наголосити, що надійний облік фінансово-розрахункових операцій суб'єктів господарської діяльності є фундаментальним для державного регулювання грошово-кредитних відносин. Цей облік виступає

ключовим інструментом у запобіганні фінансовим маніпуляціям та порушенням закону.

НУБІП УКРАЇНИ

Висновки до розділу 1

Фінансово-розрахункові операції є ключовим елементом обліку та аудиту фінансової звітності підприємств. Ці операції охоплюють усі фінансові транзакції та події, які впливають на фінансовий стан підприємства та його звітність. Важливо зазначити, що правильний облік та аудит цих операцій є

НУБІП УКРАЇНИ

важливим для забезпечення достовірності та надійності фінансової інформації.

НУБІП УКРАЇНИ

У контексті економічної нестабільності фінансово-розрахункові операції набувають особливого значення як об'єкт обліку та аудиту фінансової звітності.

Саме у таких умовах важливо мати надійний та точний облік цих операцій, оскільки вони можуть бути суттєво ускладнені непередбачуваними економічними змінами.

НУБІП УКРАЇНИ

Фінансово-розрахункові операції, такі як торгові операції, кредитування, інвестиції та інші фінансові транзакції, стають додатково вразливими в умовах нестабільності ринку. Непередбачувані коливання валютних курсів, зміни в

НУБІП УКРАЇНИ

регулюючій політиці та інші економічні труднощі можуть впливати на їхню рентабельність та безпеку. Забезпечення надійного обліку та аудиту фінансово-розрахункових операцій в умовах економічної нестабільності вимагає від

НУБІП УКРАЇНИ

підприємств і фахівців високої компетентності, гнучкості та вміння оперативного реагувати на зміни в економічному середовищі для забезпечення стабільності та надійності фінансової системи підприємства.

НУБІП УКРАЇНИ

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ ФІНАНСОВО-РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

Товариство з обмеженою відповідальністю «Зернові інноваційні технології» - компанія, що динамічно розвивається на ринку України в сфері будівництва сушарок для зерна і зернових елеваторів.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Зернові інноваційні технології» було засновано 29 березня 2018 року. Товариство засновано на підставі і згідно з Конституцією України, Цивільним та Господарським кодексами України, Законом України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цих законодавчих актів.

Рис. 2.1 Засновники ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Досвід товариства дозволяє нам зрозуміти реальні потреби клієнтів і запропонувати рішення для кожного з них; тому після реалізації проєкту в не існує двох однакових установок у світі.

Основним видом діяльності товариства є: 46.61 Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням.

Однак, підприємство має й інші види діяльності, такі, як

- 28.30 Виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства.

- 46.14 Діяльність посередників у торгівлі машинами, промисловим устаткуванням, суднами та літаками.

Ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення.

33.20 Установлення та монтаж машин і устаткування.

За роки існування ТОВ «Зернові інноваційні технології» налагодило співпрацю зі світовими корпораціями в сфері будівництва зерносушарок та елеваторів та завдяки цьому є надійним партнером по постачанню "під ключ" усього комплексу устаткування. Компанія "Зернові інноваційні технології" проводить гарантійне і після гарантійне обслуговування своїх об'єктів.

Забезпечуючи стабільну роботу об'єкту упродовж усього терміну експлуатації.

ТОВ «Зернові інноваційні технології» застосовує автоматизовану форму обліку за допомогою програми «BAS Бухгалтерія».

Основні економічні показники діяльності ТОВ «Зернові інноваційні технології» за 2021-2022 рр. подано у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Економічні показники діяльності ТОВ «Зернові інноваційні технології» за 2021-2022 рр.

Показники			Абс. відх.,	Темпи росту,
Зареєстрований (найновий) капітал, тис грн				
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис грн				
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис грн				
Чистий фінансовий результат:				
прибуток тис грн				
Середньоблікова чисельність, чол				
Основні засоби, тис грн				
Занаси, тис грн				
Дебіторська заборгованість, тис грн				
Кредиторська заборгованість, тис грн				

Примітка: згруповано автором на основі даних фінансової звітності.

Дані таблиці 2.1 надають можливість проаналізувати основні економічні показники діяльності ТОВ «Зернові інноваційні технології», які

визначають його фінансовий стан та спроможність розраховатися за заборгованістю.

Чистий дохід отриманий від надання послуг має тенденцію до зростання.

У 2022 році він склав 15335,40 тис грн, що на 9665 тис грн. більше, ніж у 2021 році.

Собівартість наданих послуг зросла на 8107,10 тис грн. у 2022 році, порівняно з 2021 роком і склала 13028,20 тис грн. Відповідно за такими показниками відбулося збільшення прибутку на 1171,90 тис грн у 2022 році, а

його розмір становив 1498,30 тис грн.

Середньооблікова чисельність працівників змінилась (впродовж 2021-2022 років та у 2022 році склала 5 осіб.

У 2022 році вартість основних засобів склала 166,90 тис грн, що на 33,40 тис грн, менше ніж у 2021 році. Запаси порівняно з основними засобами, складають меншу частку та спостерігається тенденція до зростання на 41,40 тис грн, і вартість у 2022 році становила 77,20 тис грн.

У 2022 році дебіторська заборгованість становила 2121,50 тис грн, що а у 2021 році 9158,80 тис грн. Спостерігаємо значне зменшення, що позитивно

впливає на фінансовий стан підприємства. Щодо кредиторської заборгованості,

вона також має тенденцію до зменшення і у 2022 році зменшилась на 381,20 тис грн. порівняно з 2021 роком.

Загалом, компанія має високі показники діяльності у 2022 році та активно розвивається. У 2023 році товариство займається будівництвом

найбільшого комплексу для сушіння та зберігання зерна в Україні, що зробить його ще більш конкурентним на ринку України.

У період економічної нестабільності, як такому, деякі особливості організації обліку активів, капіталу та зобов'язань стають ще більш важливими. Актуальні аспекти наведені у таблиці 2.2.

Актуальні аспекти особливості організації обліку активів, капіталу та зобов'язань ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Назва	Зміст
Оцінка активів	Під час економічної нестабільності важливо провести об'єктивну оцінку активів, оскільки їх вартість може коливатися через зміни на ринку або внутрішні фактори. Для залишення достовірної інформації у фінансовій звітності важливо правильно оцінити активи, зокрема необоротні активи, які можуть зазнати знецінення.
Управління зобов'язаннями	Підприємство може зустрічати важкість у залученні нового капіталу під час економічної нестабільності. Тому важливо керувати зобов'язаннями, враховуючи їхні терміни погашення та мінімізуючи ризики несплати. Деякі компанії можуть шукати альтернативні джерела фінансування або реструктурування зобов'язань.
Аналіз ризиків	В умовах економічної нестабільності важливо проводити більш глибокий аналіз ризиків, які можуть вплинути на активи, капітал та зобов'язання. Це включає в себе аналіз ринкових ризиків, кредитних ризиків, ліквідності та операційних ризиків. На основі цього аналізу можна розробити стратегії управління ризиками.
Фінансовий моніторинг	У період економічної нестабільності важливо здійснювати постійний фінансовий моніторинг, щоб вчасно виявляти зміни в фінансовому стані підприємства та приймати відповідні заходи. Це може включати в себе щотижневий або щомісячний аналіз фінансових показників.

Щоб побачити повну картину фінансового стану Товариства з обмеженою відповідальністю «Зернові інноваційні технології», здійснено горизонтальний аналіз балансу у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Горизонтальний аналіз активу балансу ТОВ «Зернові інноваційні технології» за 2020-2022 рр., тис. грн.

Статті	2022р.	2021р.	2020р.	Абсолютне відхилення, тис. грн.			Темп приросту, %		
				2021р.	2022р.	2022р.	2021р.	2022р.	2022р.
				до 2020р.	до 2021р.	до 2020р.	до 2020р.	до 2021р.	до 2020р.
I. Необоротні активи									
Основні засоби:	166,9	200,3	159,2	41,1	-33,4	7,7			
первісна вартість	505,5	1986,6	1811,4	175,2	-1481,1	-1305,9			
знос	338,6	1786,3	1652,2	134,1	-1447,7	-1313,6			
Усього за розділом I	166,9	200,3	159,2	41,1	-33,4	7,7			
II. Оборотні активи									
Запаси	77,2	35,8	130,3	-94,5	41,4	-53,1			
Поточна дебіторська заборгованість	2121,5	9158,8	184,1	8974,7	-7037,3	1937,4			
Гроші та їх еквіваленти	982,3	1032,4	416,6	615,8	-50,1	365,7			
Інші оборотні активи	33,6	1725,1	18,1	1707,0	-1691,5	15,5			
Усього за розділом II	3214,6	11952,1	1040,9	10911,2	-8737,5	2173,7			
Баланс	3381,5	12152,4	1200,1	10952,3	-8770,9	2181,4			

Примітка: систематизовано автором на основі даних фінансової звітності

Загальна кількість необоротних активів збільшилась у 2022 році на 4,8% відносно 2020 року, що становить 7,7 тис. грн. Однак, у 2021 році спостерігалось зменшення необоротних активів на 16,7% відносно 2022 року.

Запаси зменшились на 40,8% у 2022 році відносно 2021 року, що становить 53,1 тис. грн.

Дебіторська заборгованість зменшилась на 1937,4 тис. грн у 2022 році відносно 2020 року.

Гроші та їх еквіваленти у 2022 році також збільшились на 135,8%, порівняно з 2020 роком. Це становить 565,7 тис. грн.

Усього оборотні активи Товариства збільшились на 208,8% у 2022 році, відносно 2020 року, що Товариству потрібно менше ресурсів для підтримання свого поточного рівня активності.

В загальному, сума активів балансу збільшилась на 181,8%, тобто на 2181,4 тис. грн у 2022 році, відносно 2020 року.

Рис. 2.2. Аналіз активу Балансу ТОВ «Зернові інноваційні технології»

2019-2022 рр

Примітка: згруповано автором на основі даних фінансової звітності

Аналізуючи активи Балансу на рис. 2.2., можемо чітко бачити, що у 2019-2020 роках значних змін не відбувається, однак у 2021 та 2022 році оборотні активи різко зростають.

Зростання необоротних активів свідчить про поліпшення майнового стану підприємства.

Ріст оборотних активів у 2021 році зумовлений залученням додаткових позикових коштів.

НУВБІП УКРАЇНИ

Таблиця 2.4

Горизонтальний аналіз пасиву балансу ТОВ «Зернові інноваційні технології» за 2020-2022 рр., тис. грн.

Назва рядка	2022р.	2021р.	2020р.	Абсолютне відхилення			Темп приросту, %		
				2021р.	2022р.	2022р.	2021р.	2022р.	2022р.
				до 2020р.	до 2021р.	до 2020р.	до 2020р.	до 2021р.	до 2020р.
Капітал	70,0	70,0	70,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	766,8	1093,2	2591,5	-1498,3	-326,4	1824,7	57,8	-29,9	-70,4
Усього розділом I	826,3	1163,2	2661,5	-1498,3	-336,9	1835,2	-56,3	-29,0	-69,0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	19,3	193,3	611,5	-418,2	-174,0	-592,2	-68,4	-90,0	-96,8
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	66,4	63,9	68,6	-4,7	2,5	-2,2	-6,9	3,9	-3,2
розрахунками з бюджетом	104,3	387,1	1,2	385,9	-282,8	103,1	32158,3	-73,1	8591,7
розрахунками зі страхування	3,6	0,0	0,0	0,0	3,6	3,6	-	-	-
розрахунками з оплати праці	13,1	0,0	0,0	0,0	13,1	13,1	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	167,1	10344,9	38,7	10306,2	10177,8	108,4	26631,0	-98,4	331,8
Усього розділом III	354,5	10791,9	108,0	10687,9	10441,4	246,5	9896,2	-96,7	228,2
Баланс	1200,1	12152,4	3381,5	8770,9	10952,3	2181,4	259,4	-90,1	-64,5

Примітка. згруповано автором на основі даних фінансової звітності.

Проаналізувавши пасив балансу Товариства з обмеженою відповідальністю «Зернові інноваційні технології» у табл. 2.4, можемо зробити наступні висновки:

Нерозподілений прибуток у 2022 році значно зменшився на 70,4%, порівняно з 2020 роком, що становить 1824,7 тис. грн.

Довгострокові зобов'язання, а саме: цільове фінансування і забезпечення зменшилось на 96,8% у 2022 році, порівняно з 2020 роком, що в грошовому еквіваленті становить 592,2 тис. грн. .

З усього поточна кредиторська заборгованість зросла на 228,2% у 2022 році, в порівнянні з 2020. Однак, Товариство позбулося заборгованості зі страхуванням та з оплати праці.

Короткострокові кредити на підприємстві відсутні.

У підсумку, баланс пасивів Товариства зменшився у відсотковому відношенні на 64,5%, зрівнюючи з 2020 роком. Більш детальні зміни пасиву балансу можна побачити на рис. 2.3.

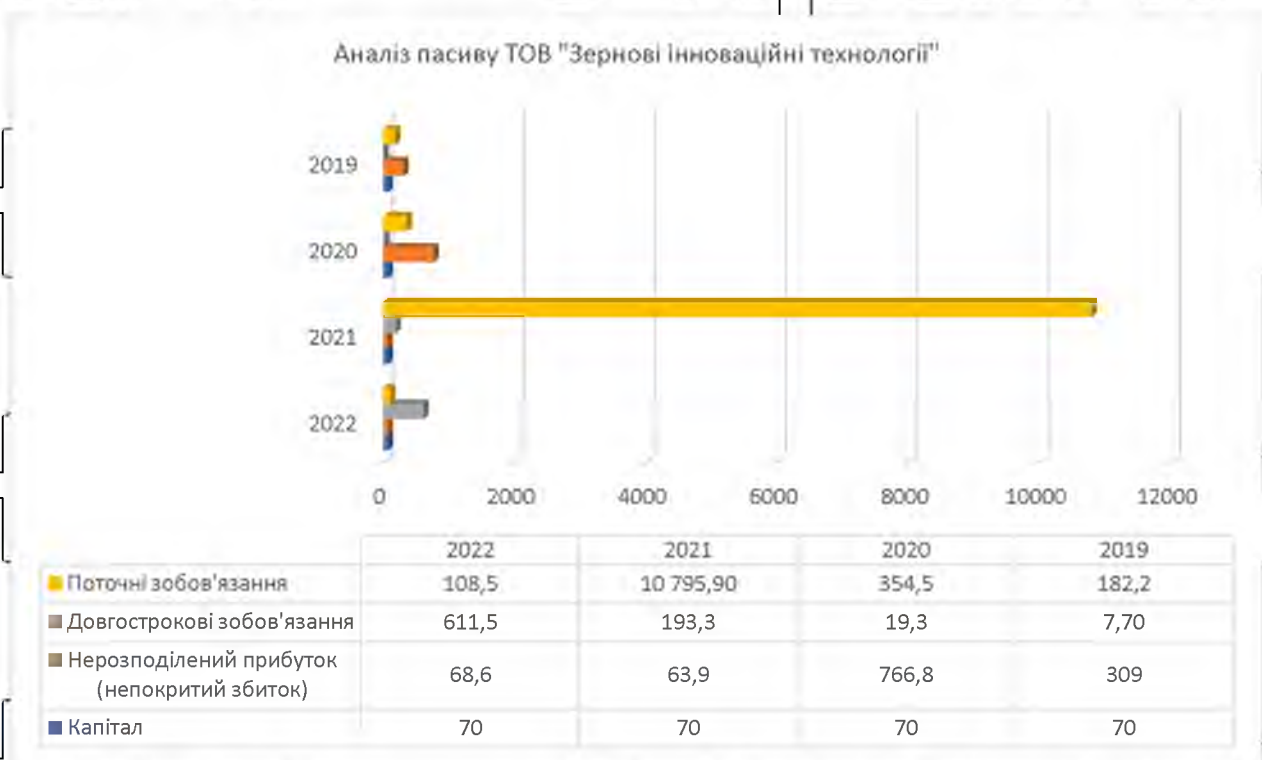

Рис. 2.3. Аналіз пасиву Балансу ТОВ «Зернові інноваційні технології» за 2019-2022 рр.

Примітка. згруповано автором на основі даних фінансової звітності.

Важливо пам'ятати про фінансову стійкість підприємства та його здатність до участі в нових інвестиційних проєктах, виходячи із валютних показників балансу. Для будь-якого підприємства дуже відслідковувати

співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованостями, оскільки їхні баланси мають вагомий вплив на фінансовий статус підприємства.

Для більш детальної картини розглянемо рисунок 2.4.

Рис. 2.4. Динаміка заборгованості компанії ТОВ «Зернові інноваційні технології».

Примітка: згрупувано автором на основі даних фінансової звітності.

За даними показниками фінансової звітності видно, що дебіторська та кредиторська заборгованості зазнали значних коливань за період 2019-2022 рр. Це спричинено пандемією COVID-19 та введенням військового стану в Україні. В період 2019-2020 років динаміка не зазнала значних коливань.

Найбільших показників заборгованості досягають саме у 2021 році: дебіторська – 10 795,90 тис. грн та кредиторська – 9 158,80 тис. грн. Це спричинено введенням карантинних обмежень.

У 2022 році показники йдуть на спад, однак все ще показник дебіторської заборгованості залишається високим, порівняно з 2019-2020 роками.

Дебіторська заборгованість у 2022 році становить 2 121,50 тис. грн, що на 7 037,3 тис. грн. менше, ніж у 2021 році, однак на 1 937,4 тис. грн. більше, ніж у 2020 році. Кредиторська заборгованість у 2022 році становить 1 08,5 тис. грн, що на 10 687,4 тис. грн менше, ніж у 2021 році та на 248 тис. грн менше, ніж у році.

В загальному, функціонування ТОВ «Зернові інноваційні технології» супроводжується безперервним кругообігом коштів, який відображається у вигляді витрат ресурсів і одержання доходів, їхнього розподілу та використання. При цьому кошти розподіляються за напрямками та формами фінансування, оптимізується структура капіталу, проводяться розрахунки з постачальниками матеріально – технічних ресурсів, покупцями продукції, державними органами, у вигляді сплати податків, персоналом підприємства

тощо. Виходячи з розрахунків, графіків та таблиць, ми бачимо, що підприємство добре розвивається, не дивлячись на економічну нестабільність в Україні. Дотримуючись такої ж тенденції в роботі та розвитку й покращуючи своє фінансове становище, підприємство має всі шанси стати досить конкурентним на ринку України.

2.2. Організація бухгалтерського обліку фінансово-розрахункових операцій на підприємствах України в умовах економічної нестабільності

Економічна нестабільність є постійною проблемою для бізнесу в Україні, спричиненою різними чинниками, такими як військовий стан, карантинні обмеження, політична нестабільність, коливання світової економіки та регуляторні зміни. У цих умовах організація обліку фінансово-розрахункових операцій на українських підприємствах стає вирішальною для забезпечення фінансової прозорості та стійкості.

На ТОВ «Зернові інноваційні технології» відповідальним за ведення бухгалтерського обліку на підприємстві і складання всіх форм звітності є директор товариства.

Ведення бухгалтерського обліку в електронному вигляді на Товаристві здійснюється за допомогою програмного забезпечення (BAS Бухгалтерія). Прийнято застосовувати змішану (паперово-електронну) форму документообігу. Щомісяця на підприємстві складають облікові реєстри в електронному вигляді.

Для цілей бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності Товариство застосовує національні стандарти бухгалтерського обліку і План рахунків, затверджений наказом МФУ від 30.11.1999 р. № 291[11]. При цьому воно також застосовує рахунки класу 8 «Витрати за елементами» та класу 9 «Витрати діяльності».

Товариство складає фінансову звітність за формами № 1-мс та № 2-мс, затвердженими НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність».

Перед складанням річної фінансової звітності на підприємстві проводиться інвентаризація для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом МФУ від 02.09.2014 р. № 879.

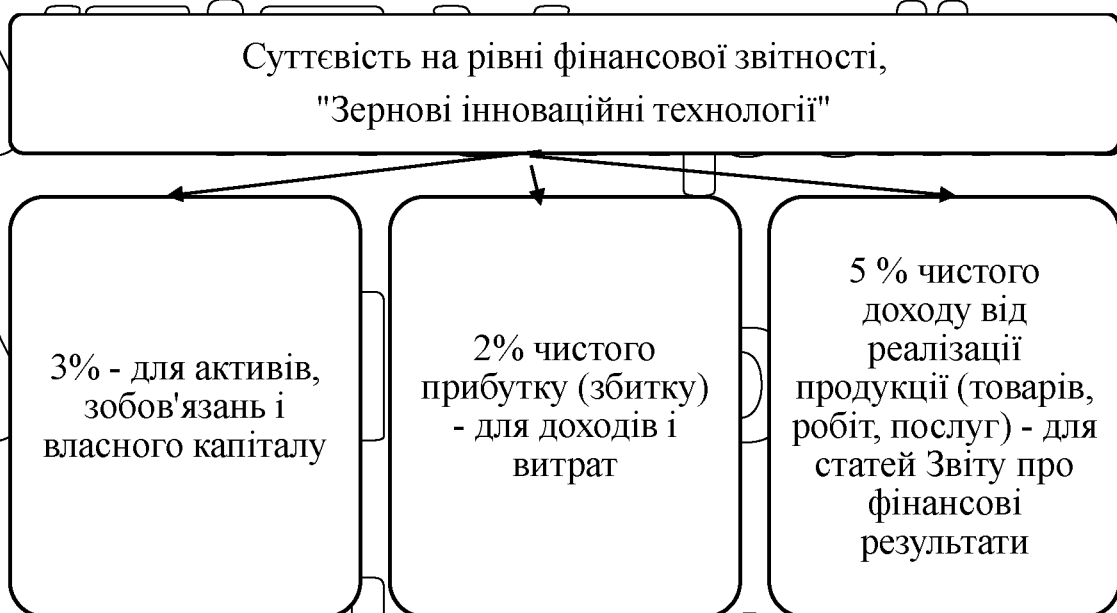

Рис. 2.5. Поріг суттєвості на ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Примітка. розроблено автором на основі даних підприємства.

Оцінку вибуття товарів на Товаристві здійснюють за методом ФІФО (собівартості перших за часом надходження товарів).

Окремий рахунок для обліку транспортно-заготівельних витрат на підприємстві не застосовують, а включають їх до вартості запасів ідентифіковано.

Для визнання об'єктів основних засобів, інших необоротних матеріальних та нематеріальних активів, визначення строку корисного використання об'єктів та їх ліквідаційної вартості на Товаристві створено постійно діючу експертну технічну комісію.

Основним засобом на ТОВ «Зернові інноваційні технології» прийнято визнавати матеріальний актив з очікуваним терміном корисного використання активи, строк корисного використання (експлуатації) яких перевищує 1 рік, а

вартість менше, ніж 6 000 грн, включати до складу малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА).

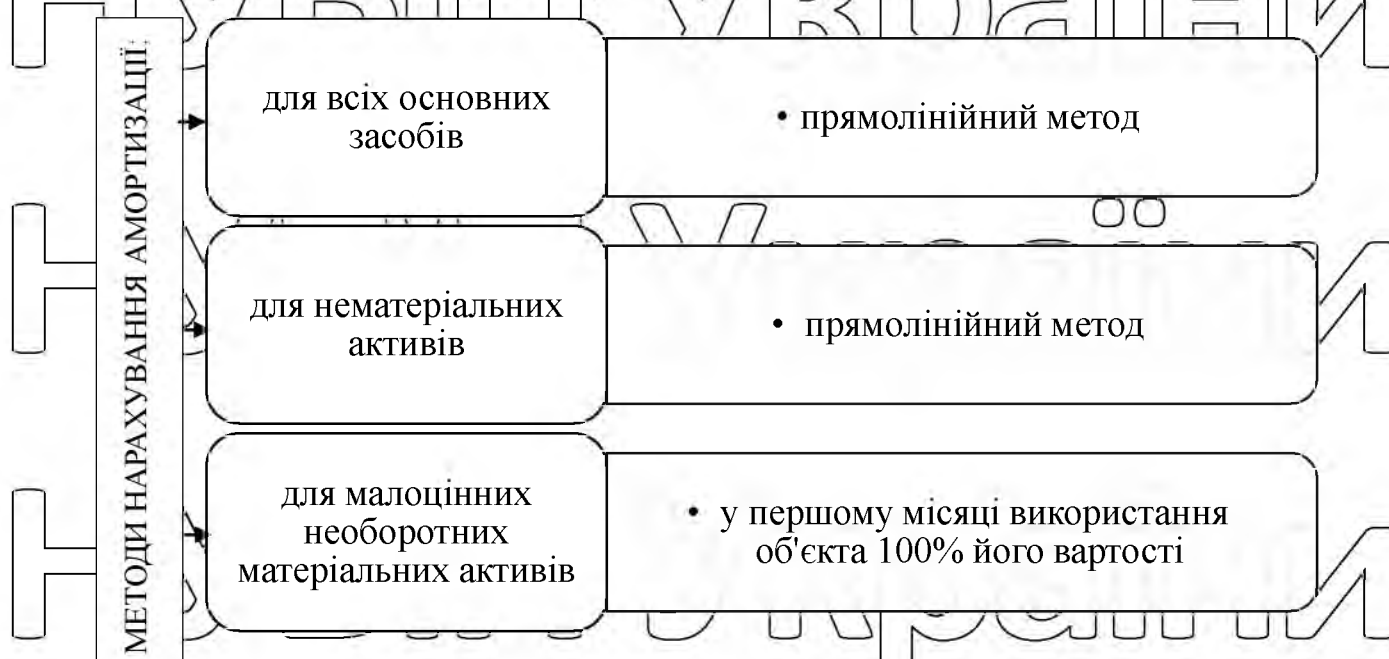

Рис. 2.6. Методи нарахування амортизації на ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Примітка. побудовано автором на основі даних підприємства

Резерв сумнівних боргів у Товаристві розраховується в кінці року за методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості, щомісячно створюється забезпечення майбутніх витрат і платежів на оплату відпусток працівникам підприємства методом розрахунку планового коефіцієнта згідно з п. 13 НП(С)БО 11.

В кінці року на підприємстві створюють резерв на виконання гарантійних зобов'язань в розмірі 3% від суми доходу від реалізації товарів (робіт, послуг) за поточний рік

Для калькулювання собівартості готової продукції (робіт, послуг) на ТОВ «Зернові інноваційні технології» застосовується простий однопередільний метод. При калькулюванні собівартості продукції (робіт, послуг) застосовується перелік і склад статей калькулювання собівартості

готової продукції (додаток 1 до наказу Про облікову політику), а також перелік і склад змінних та постійних загально-виробничих витрат (додаток 2 до наказу Про облікову політику).

В якості бази розподілу змінних та постійних загально-виробничих витрат на кожний об'єкт витрат на Товаристві застосовують прямі матеріальні витрати на оплату праці.

Визначати курсові різниці в підприємстві на дату здійснення господарської операції по монетарним статтям в іноземній валюті в межах здійсненої операції.

Кожна операція на Товаристві супроводжується документальним підтвердженням про здійснення даної дії.

Рис. 2.7. Етапи документообігу в ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Примітка побудовано автором на основі даних підприємства

Організація обліку фінансово-розрахункових операцій на ТОВ «Зернові інноваційні технології» має ключове значення, так як сприяє відображенню реального фінансового стану підприємства, його платоспроможності та прибутковості.

Таблиця 2.5
Документи ТОВ «Зернові інноваційні технології» для здійснення фінансово-розрахункових операцій

Назва документа	Зміст
Платіжні відомості	Використовуються для фіксації всіх фінансових транзакцій, таких як виплати поставникам, зарплата працівникам і т.д.
Рахунки-фактури	Виписуються під час продажу товарів або послуг і відображають суму грошей, яку клієнт повинен сплатити.
Внутрішні розпорядження	Використовуються для надання доручень на проведення фінансових операцій, таких як перекази коштів між рахунками компанії.
Платіжні інструкції	Це документи, за допомогою яких видається наказ банку на проведення фінансових операцій, наприклад, перекази грошей на рахунки поставників.
Податкові декларації і звіти	Документи, які підприємство подає органам податкової служби для розрахунку та сплати податків.

Банківські виписки	Містять інформацію про всі фінансові транзакції на банківському рахунку підприємства.
Фінансові звіти	Включають баланси, звіти про прибуток і збиток, звіти про рух грошей тощо. Ці документи важливі для внутрішнього та зовнішнього обліку фінансового стану підприємства.
Договори і угоди	Містять умови фінансових операцій і обов'язки сторін, які здійснюють ці операції.
Касові документи	До них включаються Прибутковий касовий ордер, Видатковий касовий ордер.

Ці документи використовуються для здійснення, контролю і обліку фінансових операцій на підприємстві. Вони є важливою частиною фінансового обліку і допомагають підприємству забезпечити ефективний фінансовий контроль та відповідність законодавству.

Все, на що спрямовані заходи забезпечення економічної безпеки в умовах економічної нестабільності, може бути об'єктом замісту (це може включати бухгалтерську інформацію, комерційну таємницю, інформаційні ресурси, майно підприємства та засоби виробництва).

Виходячи з вищенаведених цілей, на підприємстві необхідно вирішувати ряд завдань, перелік яких наведено на рис. 2.8.

Завдання щодо забезпечення економічної безпеки

прогнозування та уникнення виникнення загроз економічній безпеці підприємства в частині бухгалтерського обліку

організація оперативної взаємодії підприємства з державними органами

виявлення та захист найбільш слабких, уразливих сторін господарської діяльності підприємства

забезпечення постійного контролю за здійсненням механізму забезпечення економічної безпеки підприємства як в цілому, так і в частині бухгалтерського обліку

прийняття оптимальних управлінських рішень на підставі аналітичної інформації, що надається системі бухгалтерського обліку

Рис. 2.8. Завдання для забезпечення економічної безпеки, визначені у ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Джерело: побудовано на основі [12]

В рамках економічної безпеки важливим аспектом є фінансовий компонент, який включає в себе комплекс заходів для уникнення можливих витрат, що виникають внаслідок негативних подій, що впливають на фінансові та економічні інтереси підприємства. Перелік таких заходів наведено на рис.

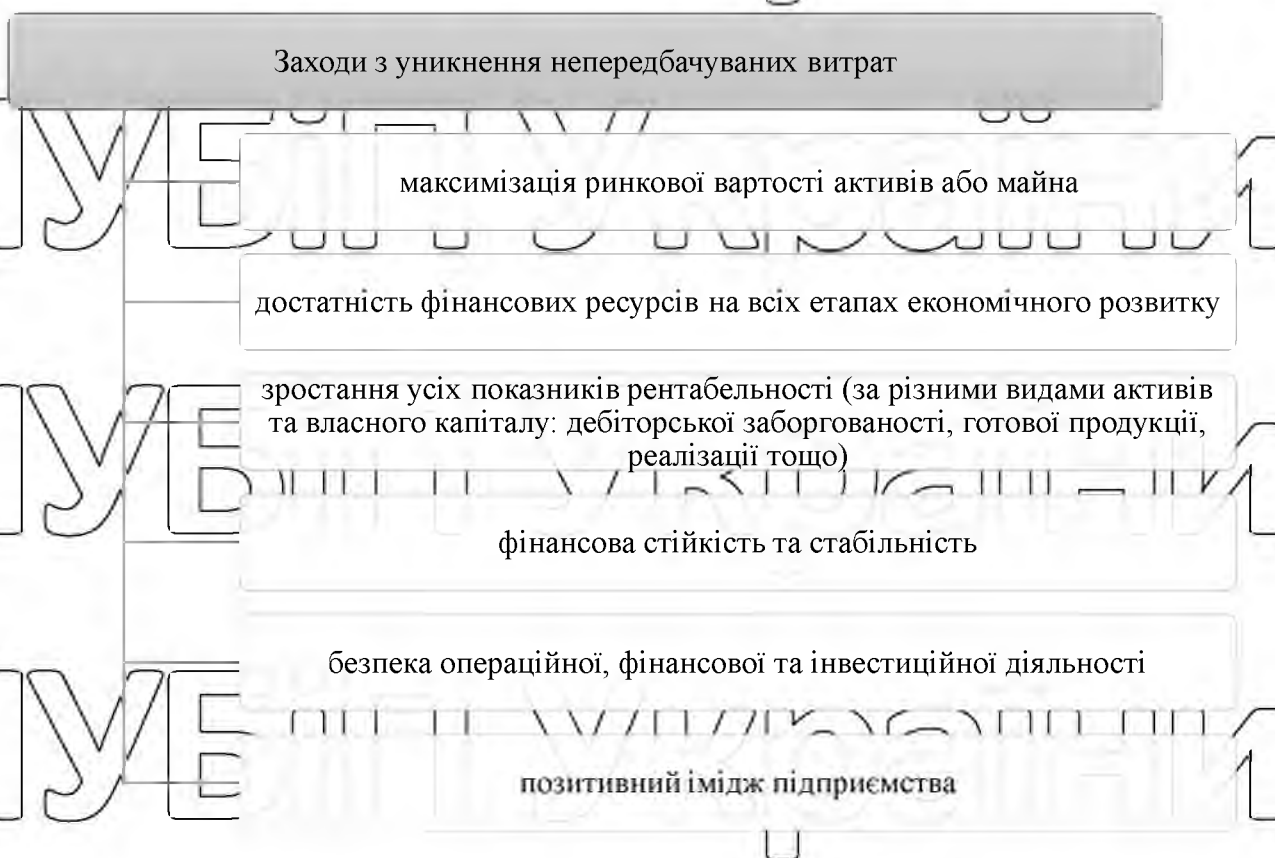

Рис. 2.9. Заходи для уникнення непередбачуваних витрат на ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Примітка. Побудовано авторкою на основі [7]

Виявлення та ідентифікація чинників ризику, небезпек та потенційних загроз в контексті бухгалтерського обліку Товариства стає критично важливою складовою завдання забезпечення економічної стійкості підприємства. Однак серед всіх можливих викликів, які виникають для керівництва та служби безпеки підприємства, одна з найсерйозніших це проблема внутрішньої

діяльності співробітників та внутрішніх загроз бухгалтерській інформації, які безпосередньо впливають на економічну безпеку в умовах економічної нестабільності.

Забезпечення економічної безпеки є суттєвим та складним аспектом в діяльності ТОВ «Зернові інноваційні технології». Без його впровадження неможливий нормальний розвиток та функціонування підприємства. Це зумовлено тим, що захист та забезпечення безпеки інформації, пов'язаної з господарською діяльністю, становлять фундаментальний елемент для збереження активів підприємства.

Під час аналізу маси можливих загроз підприємству, власник або керівництво має не лише виділити найбільш небезпечні серед них, але і розробити систему дієвих заходів, спрямованих на вчасне їх узагальнення або виявлення та подальше зменшення впливу цих загроз.

Зовнішні та внутрішні загрози можуть серйозно впливати на економічну безпеку підприємства, і бухгалтерський облік виступає важливою складовою для їх ідентифікації, відстеження та керування. Давайте розглянемо ні два типи загроз та їх вплив на бухгалтерський облік ТОВ «Зернові інноваційні технології».

Таблиця 2.6
Зовнішні та внутрішні загрози ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Назва	Сутність	Назва	Сутність
Зовнішні загрози		Внутрішні загрози	
Зміни в законодавстві та податкові ризики	Зміни в податковому законодавстві або регуляторних вимогах можуть вплинути на облік доходів, витрат та податків. Бухгалтерія повинна бути готова внести зміни в облікові політики та процедури, щоб відповісти новим вимогам і мінімізувати податкові ризики.	Шахрайство та фінансові маніпуляції	Внутрішні загрози можуть включати шахрайство, недійсні фінансові операції та зловживання довірою. Бухгалтерія повинна встановлювати ефективні системи контролю та

НУБІП України

аудиту, щоб
запобігти таким
загрозам та
виявити їх
вчасно.

НУБІП України

Продовження табл.2.6

Фінансова нестабільність ринку	Економічні кризи, фінансові кризи або глобальні економічні збурення можуть впливати на фінансовий стан підприємства, зокрема на ліквідність та вартість активів. Бухгалтерія повинна вести облік цих змін та готуватися до можливого впливу на фінансові звіти.	Помилки та недбалість	Помилки в бухгалтерському обліку, недбалість або відсутність внутрішніх процедур можуть призвести до неточностей в фінансовій звітності. Бухгалтерія повинна вдосконалювати процеси обліку та забезпечувати їхню надійність.
Міжнародні фактори	Зміни в міжнародних ринкових умовах, такі як валютні коливання, митні обмеження або торгові війни, можуть впливати на експорт і імпорт підприємства, а також на зовнішньоекономічну діяльність. Бухгалтерія повинна моніторити такі фактори та адаптувати облікові методи відповідно.	Технологічні загрози	Загрози можуть включати кібератаки або витік конфіденційної інформації. Бухгалтерія повинна забезпечити безпеку фінансової інформації та вжити заходи для захисту даних.

Для запобігання та управління цими загрозами на ТОВ «Зернові інноваційні технології» розробляють стратегії економічної безпеки та впроваджують ефективні системи контролю. Бухгалтерський облік в цьому

контексті виступає як інструмент для моніторингу та звітування про фінансові

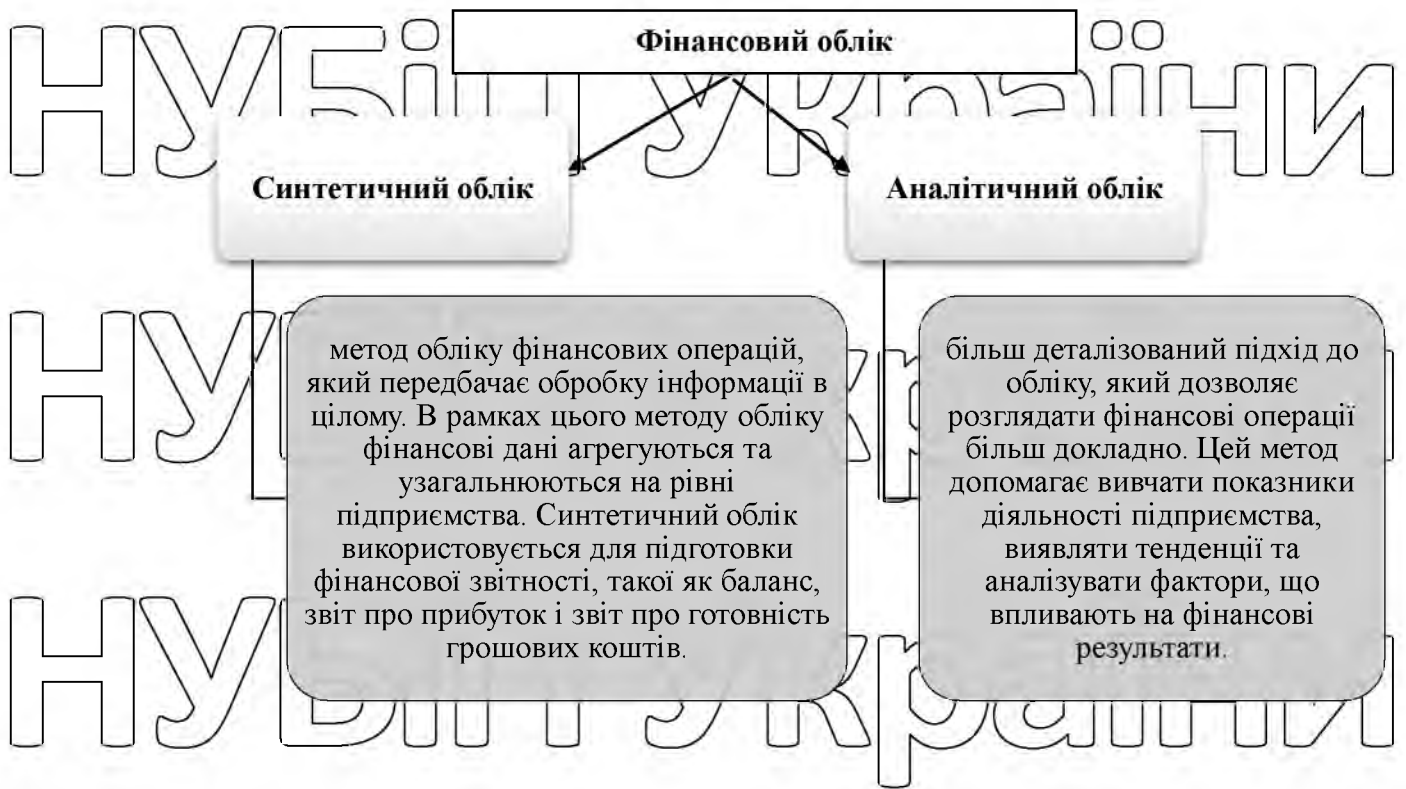
аспекти цих загроз, а також для внесення коригувань та аналізу їхнього впливу на економічну безпеку підприємства.

НУБІП України

Отже, бухгалтерська система обліку ТОВ «Зернові інноваційні технології» є важливою для керівництва підприємства, оскільки вона надає необхідну інформацію для прийняття стратегічних та тактичних рішень, а також забезпечує дотримання правил обліку та фінансової звітності відповідно до вимог законодавства і стандартів обліку. Відсутність належного порядку в оформленні та обробці документів може призвести до затримок у веденні обліку, складанні звітності, а також до неефективного використання облікової інформації для керування господарською діяльністю і контролю.

2.3. Синтетичний та аналітичний облік фінансово-розрахункових операцій

В умовах недостатнього забезпечення суб'єктів господарювання будь-якої галузевої приналежності, а також будь-якої організаційно-правової форми господарювання оборотними засобами зростання кредиторської заборгованості стає поширеним явищем. Це пояснюється тим, що необхідно безперервно здійснювати та забезпечувати відповідний виробничий процес. Таке явище в діяльності суб'єктів підприємництва виникає в результаті встановлення господарських відносин між підприємствами-покупцями та підприємствамищо, відповідно вимагає належної організації і ведення обліку розрахунків між ними. Синтетичний та аналітичний облік - це два основних підходи до ведення бухгалтерського обліку в підприємствах та організаціях. Кожен з них має свої особливості та використовується в різних ситуаціях в залежності від потреб і завдань бухгалтерського обліку (рис. 2.11).

метод обліку фінансових операцій, який передбачає обробку інформації в цілому. В рамках цього методу обліку фінансові дані агрегуються та узагальнюються на рівні підприємства. Синтетичний облік використовується для підготовки фінансової звітності, такої як баланс, звіт про прибуток і звіт про готовність грошових коштів.

більш деталізований підхід до обліку, який дозволяє розглядати фінансові операції більш докладно. Цей метод допомагає вивчати показники діяльності підприємства, виявляти тенденції та аналізувати фактори, що впливають на фінансові результати.

Рис. 2.11. Зміст синтетичного та аналітичного обліку [41]

Розглянемо ці два підходи в діяльності ТОВ «Зернові інноваційні технології» (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Організація синтетичного та аналітичного обліку в ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Назва	Сутність
Групування даних	Синтетичний облік В синтетичному обліку фінансова інформація групується та агрегується відповідно до різних рахунків (класів) бухгалтерського обліку. Наприклад, всі операції зі споживачами можуть бути об'єднані під одним загальним рахунком.
Зведена інформація	Синтетичний облік надає загальний погляд на фінансовий стан підприємства і зазвичай використовується для зовнішнього звітування та податкової звітності.
Зручний для сторонніх зацікавлених осіб	Цей підхід дозволяє третім особам швидко отримувати інформацію про підприємство, оскільки вона подається у загальному вигляді.
Деталізація даних	Аналітичний облік Аналітичний облік передбачає детальний розгляд кожної окремої фінансової операції. Кожна операція відстежується окремо, з вказівкою всіх важливих параметрів.

Глибший аналіз

Цей підхід дозволяє проводити більш докладний аналіз фінансових операцій і розкривати додаткові деталі та взаємозв'язки між ними.

Внутрішнє управління

Аналітичний облік часто використовується для внутрішнього управління підприємством, виконання стратегічних рішень та контролю за діяльністю.

Обидва підходи використовуються в підприємстві паралельно.

Синтетичний облік використовується для зовнішнього звітування та податкової звітності, тоді як аналітичний облік використовується для внутрішнього управління та стратегічного планування.

Умови економічної нестабільності досить сильно впливають на синтетичний облік Товариства. Наприклад, коливання валютних курсів, зростання інфляції або зміни в ринкових умовах можуть призвести до значних змін у вартості активів, а також ми бачимо суттєвий вплив на зміну зобов'язань підприємства. Тому важливо ретельно відстежувати всі ці зміни та вносити їх в фінансову звітність, щоб вона була достовірною та відображала реальну фінансову ситуацію підприємства.

Аналітичний облік не менш важливий в умовах економічної нестабільності. Він дозволяє проводити більш глибокий аналіз впливу зовнішніх факторів на фінансовий стан підприємства. Наприклад, за допомогою нього на ТОВ «Зернові інноваційні технології» вивчають які конкретні зміни в економіці вплинули на обсяги продажів, витрати, ціни на сировину тощо.

Готівкові та безготівкові розрахунки - це два основних методи здійснення фінансових транзакцій та оплати послуг, товарів чи інших обов'язків на ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Таблиця 2.8

Переваги та недоліки розрахункових операцій на ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Назва	Визначення	Характеристика	Переваги	Недоліки
Готівкові розрахунки	Готівкові розрахунки включають в себе фізичну передачу грошей	Операції здійснюються готівкою. Гроші передаються без використання	Швидкий та безперервний доступ до коштів.	Вимагає підтримки готівкового обліку.

НУБІП	в паперовій або монетарній формі, наприклад, сплата готівкою при покупці товару.	банківських рахунків. Може використовуватися для маленьких платежів або в тих випадках, коли безготівкові опції недоступні.	Простий процес для малих операцій.	Великий ризик втрати грошей внаслідок крадіжки або втрати.
НУБІП	Безготівкові розрахунки включають в себе передачу грошей без використання фізичної готівки.	Операції проводяться без фізичного грошей. Гроші переводяться через банківські установи або електронні платіжні системи.	Зручність та безпека, оскільки не потрібно носити готівку. Історія операцій зберігається для обліку та аналізу.	Вимагає наявності банківських рахунків або доступу до електронних платіжних систем.
НУБІП	Зазвичай через банківські рахунки, чеки, платіжні картки, банківські перекази та електронні системи оплати.	Зазвичай використовується для оплати великих сум, зарплат, регулярних рахунків тощо.	Можливість автоматизації фінансових процесів	Може виникнути затримка в обробці платежів через інфраструктурні обмеження.

У Товаристві більшість розрахунків здійснюються саме безготівково за допомогою перерахування коштів з поточного рахунку. Однак, невелика кількість операцій деколи здійснюється за допомогою готівки, що буває вкрай рідко, так як Товариство співпрацює з замовниками по всій Україні та за кордоном.

Синтетичні рахунки обліку дебіторів в бухгалтерії використовуються для групування та обліку всіх заборгованостей, які підприємство має перед своїми клієнтами або партнерами.

Для обліку дебіторської заборгованості на Товаристві використовують рахунки, передбачені робочим Планом рахунків ТОВ «Зернові інноваційні технології», що подані на рисунку 2.11.

НУБІП УКРАЇНИ

НУ

Рахунки обліку дебіторів

НУ

36 "Розрахунки з
покупцями та
замовниками"

37 "Розрахунки з
різними дебіторами"

38 "Резерв сумнівних
боргів"

Рис. 2.12. Синтетичні рахунки обліку дебіторів, використовувані в ТОВ

«Зернові інноваційні технології» (витяг з робочого плану рахунків)

Примітка. Побудовано автором на основі Робочого Плану рахунків бухгалтерського обліку ТОВ «Зернові інноваційні технології»

НУБІП України

Для кожного рахунку обліку дебіторської заборгованості на Товаристві відкривають субрахунки, які наведені на рисунку 2.13. Кожен субрахунок дебіторської заборгованості служить для відображення конкретного типу заборгованості. Це допомагає вести точний облік і аналізувати фінансовий стан компанії [11].

НУБІП України

Як можна побачити на рисунку 2.13, підприємство веде рахунки як з вітчизняними постачальниками, так і з іноземними, адже основні товари зазвичай купуються в Бразилії або ж Польщі.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

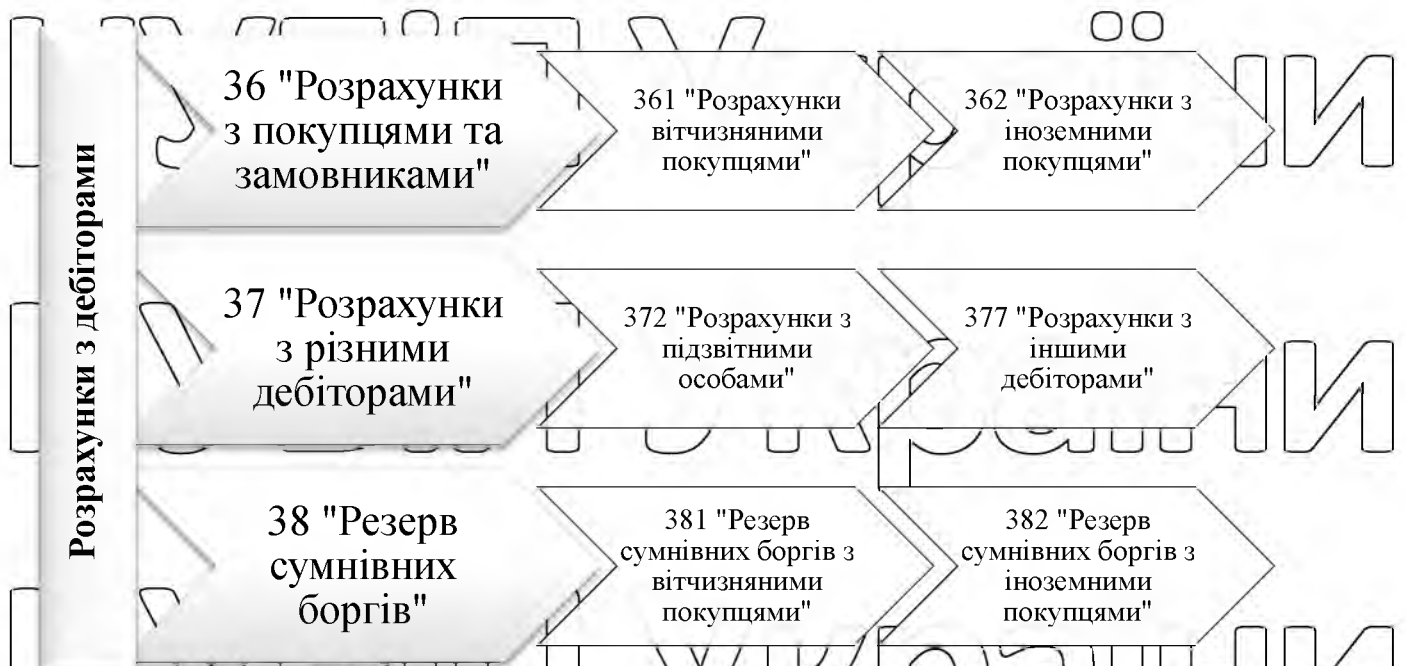

Рис. 2.13. Субрахунки, використовувані для обліку дебіторської заборгованості у ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Примітка. Побудовано автором на основі Робочого Плану ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Аналітичний облік дебіторської заборгованості включає в себе більш деталізований підхід до обліку коштів, які Товариство очікує отримати від своїх клієнтів або інших сторін. Цей вид обліку дозволяє компанії відстежувати кожну окрему операцію та забезпечувати більший рівень контролю над дебіторською заборгованістю [14].

Аналітичний облік дозволяє підприємству вести точний контроль над дебіторською заборгованістю, відстежувати строки погашення, виявляти заборгованості та розробляти стратегії взаємодії з клієнтами для вчасної оплати. Такий детальний облік може сприяти покращенню фінансового управління компанією та зменшенню ризику заборгованості.

Розрахунки з кредиторською заборгованістю ведуться в компанії відповідно до Плану рахунків. Рахунки, що використовуються для цього, наведені на рисунку 2.14.

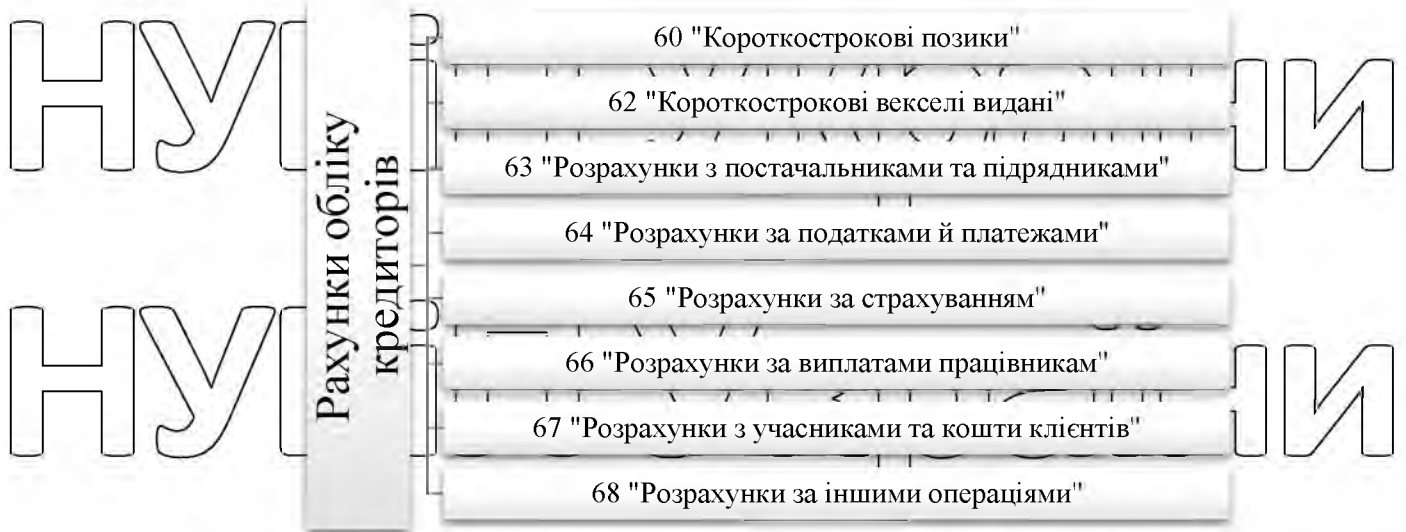

Рис. 2.14. Синтетичні рахунки обліку кредиторської заборгованості ТОВ «Зернові інноваційні технології».

Примітка. Побудовано автором на основі Робочого Плану ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Згідно робочого Плану рахунків, до кожного рахунку, які наведено на рис. 2.14., Товариство також використовує субрахунки, наведені на рис. 2.15.

Рис. 2.15. Субрахунки, використувані для обліку кредиторської заборгованості у ТОВ «Зернові інноваційні технології».

Примітка. Побудовано автором на основі Робочого Плану ТОВ «Зернові інноваційні технології»

У ТОВ «Зернові інноваційні технології» постійно виникає необхідність поповнення обігових коштів, усе більшого поширення набуває факторинг – елемент позикового капіталу, що є альтернативою банківських кредитів, зокрема для ТОВ «Зернові інноваційні технології»

За договором факторингу одна сторона – фактор (найчастіше банк) передає грошові кошти в розпорядження іншої сторони (підприємства-клієнта) за плату, а підприємство-клієнт, в свою чергу, відступає факторові своє право грошової вимоги до третьої сторони (дебітора).

Отже, факторинг зручний для постачальника, оскільки він відразу отримує гроші від банку-фактора, наприклад, за відвантажений товар, надані послуги, а також для покупців, які будуть впевнені, що з них не вимагатимуть оплати відразу після поставки.

Відсутність чітких методичних рекомендацій стосовно відображення факторингових операцій в бухгалтерському обліку дозволяє підприємству робити це так, як зручно саме йому, при цьому не порушуючи законодавства.

Не існує єдиної обґрунтованої думки і серед науковців та практиків у сфері бухгалтерського обліку, які пропонують чимало абсолютно протилежних підходів до вирішення цього питання, зокрема:

- відображати фінансування, отримане від фактора, за кредитом субрахунку 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» та обліковувати витрати на оплату факторингу на рахунок 92 «Адміністративні витрати»;

- відображати результати факторингових операцій на субрахунок 733 «Інші доходи від фінансових операцій» та 952 «Інші фінансові витрати» тощо.

Договори факторингу укладаються на таких умовах:

- з регресом – фактор купує у клієнта право на всі суми, що належить отримати від боржника, проте у разі неможливості стягнення з боржника сум у повному обсязі підприємство-клієнт зобов'язане відшкодувати банку-фактору втрачені кошти;

• без регресу – ризик несплати заборгованості боржником банк бере на себе, у випадку неповернення такого боргу фактор буде самостійно займатися його стягненням.

Розглянемо детальніше один з альтернативних варіантів обліку факторингу без регресу на прикладі ситуації, що мала місце в діяльності ТОВ «Зернові інноваційні технології»

ТОВ «Зернові інноваційні технології» надало різні послуги ТОВ «Батьківщина» (підприємство-боржник) на загальну суму 250 тис. гривень (в т.ч.

ПДВ – 41,7 тис. гривень) на умовах відстрочення оплати – 60 днів. ТОВ «Зернові

інноваційні технології» укладено договір факторингу з АТ КБ «ПриватБанк»

(фактор), згідно з яким підприємство-кліент отримало фінансування на суму 65 тис. гривень, та відступило своє право грошової вимоги до підприємства-боржника.

Розмір винагороди, яку ТОВ «Зернові інноваційні технології» зобов'язалося сплатити

з АТ КБ «ПриватБанк» (становить 10% від суми переданої дебіторської заборгованості та сплачується підприємством-кліентом окремо (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Основні бухгалтерські проведення у підприємства-клієнта ТОВ «Зернові інноваційні технології»

№	Господарські операції	Кореспонденція рахунків		Сума, тис. грн.
		Дебет	Кредит	
	Визнання доходу при наданні послуг ТОВ «Зернові інноваційні технології»			
	Зменшення доходу Товариства на суму ПДВ (20%)			
	Збільшення фінансового результату на суму визнаного доходу			
	Відступлено право грошової вимоги до ТОВ «Батьківщина» шляхом укладення договору			
	Отримання фінансування від АТ КБ «ПриватБанк» на банківський рахунок			
	Нарахування винагороди фактору у розмірі 10% від суми переданої заборгованості			
	Нарахування ПДВ на суму винагороди			
	Перерахування винагороди АТ КБ «ПриватБанк» у повному обсязі			
	Списання на фінансовий результат фінансову винагороду фактору (без ПДВ)			

Особливості фінансового факторингу можуть суттєво відрізнятися в залежності від конкретного підприємства та його фінансово-господарської

діяльності. Зважаючи на різноманітність альтернативних можливостей, суб'єктам господарювання, які використовують факторинг, рекомендується розробити індивідуальну методику обліку факторингових операцій,

враховуючи специфіку своєї фінансово-господарської діяльності. Ця методика повинна бути закріплена в наказі про облікову політику підприємства, забезпечуючи надійне та вчасне відображення відповідної інформації у фінансовій звітності компанії.

Аналітичний облік розрахунків з кредиторами проводиться за кожним кредитором (постачальником), за кожним рахунком до сплати, що відображено в наказі про облікову політику Товариства.

Узагальнюючи, на ТОВ «Зернові інноваційні технології», синтетичний облік допомагає створювати звітність для зовнішніх зацікавлених сторін (наприклад, акціонерів і регуляторів). Синтетичний облік допомагає забезпечити дотримання фінансових стандартів і правил звітування, що робить фінансову інформацію більш доступною та порівнюваною для різних сторін.

Важливо, щоб ця інформація була надійною та точною, навіть в умовах економічної нестабільності, коли можуть виникати значні зміни в фінансових параметрах підприємства. З іншого боку, аналітичний облік дозволяє

керівництву ТОВ «Зернові інноваційні технології» здійснювати глибокий аналіз фінансових даних, виявляти кореляції та тенденції, а також прогнозувати майбутні результати. В умовах економічної нестабільності

аналітичний облік допомагає зрозуміти, які фактори найбільше впливають на фінансовий стан підприємства і дозволяє приймати швидкі та обґрунтовані рішення для адаптації до нових умов.

Обидва підходи є важливими в умовах економічної нестабільності для забезпечення ефективного управління ресурсами та прийняття обґрунтованих фінансових рішень.

НУБІП України

2.4. Відображення динаміки фінансових показників у фінансовій звітності підприємств в умовах економічної нестабільності.

Головною метою діяльності ТОВ «Зернові інноваційні технології» є досягнення прибутку, який відображається у фінансових показниках та бухгалтерській звітності. Це є важливою передумовою для розгляду економічної безпеки підприємства як результату його функціонування. Суть поняття економічної безпеки підприємства включає в себе комплекс заходів, спрямованих на забезпечення конкурентоспроможності та стійкості підприємства в економічному середовищі. [8]

ТОВ «Зернові інноваційні технології» - мікропідприємство, а отже дане Товариство користується спрощеною фінансовою звітністю.

Фінансова звітність мікропідприємств України – це обов'язковий інструмент, який дозволяє мікропідприємствам відображати свою фінансову діяльність та стан на певну дату. Мікропідприємства – це дрібні суб'єкти підприємництва, які мають обмежений обсяг операцій та обороту, і вони мають спрощений порядок звітності порівняно зі середніми та великими підприємствами.

Фінансова звітність допомагає залучати довіру споживачів, постачальників та інших стейкхолдерів. Це стає важливим елементом для підтримання доброї репутації та відносин із зацікавленими сторонами.

Хоча мікропідприємства можуть бути невеликими, звітність допомагає власникам та менеджерам зрозуміти фінансовий стан компанії. Це дозволяє приймати обгрунтовані рішення про управління ресурсами, розвиток бізнесу та стратегічне планування.

Фінансова звітність для мікропідприємств є важливою як для внутрішнього управління, так і для залучення фінансування, підтримки довіри користувачів та відповідності законодавчим вимогам. Основні форми фінансової звітності ТОВ «Зернові інноваційні технології» зображені на рис.

Фінансова звітність ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Баланс (форма № 1-мс)

Звіт про фінансовий результат (форма № 2-мс)

фінансовий стан
мікропідприємства на певну
дату

прибутки та збитки
мікропідприємства
протягом певного періоду.

Включає активи (всі ресурси,
які належать
мікропідприємству),
зобов'язання (фінансові
зобов'язання перед іншими
сторонами) та власний капітал
(різниця між активами та
зобов'язаннями).

Включає доходи, витрати,
оподаткування та чистий
прибуток (збиток).

Звіт про фінансовий результат
допомагає визначити
ефективність фінансової
діяльності.

Баланс допомагає визначити
фінансову стійкість
мікропідприємства

Рис. 2.16. Форми фінансової звітності ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Примітка. побудовано авторкою

Фінансова звітність підприємств в умовах економічної нестабільності вимагає особливої уваги до відображення фінансово-розрахункових операцій. Фінансово-розрахункові операції відіграють рішучу роль у формуванні фінансової звітності, яка надає важливу інформацію для внутрішнього управління та зовнішніх стейкхолдерів підприємства.

Таблиця 2.9
Відображення фінансово-розрахункових операцій в умовах економічної нестабільності на ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Напрями	Сутність
Відображення впливу нестабільності на статті активів та зобов'язань	В умовах коливань валютних курсів або інфляції, активи та зобов'язання підприємства можуть значно змінюватися в своїй вартості. Фінансова звітність повинна відображати ці зміни та використовувати відповідні методи спінки (наприклад, переоцінка валютних резервів або індексація активів)

Оцінка можливих втрат і ризиків	Підприємства повинні оцінювати ризики, пов'язані з економічною нестабільністю, такі як можливі втрати від невиклати боргу або змін у ринкових умовах
Інформація про додаткові фінансові показники	Підприємства можуть розглядати включення додаткових фінансових показників, таких як аналіз ризиків, стрес-тести та сценарії для показу можливих варіантів розвитку подій
Деталізація витрат на адаптацію	Умови економічної нестабільності можуть вимагати додаткових витрат на адаптацію і мінімізацію ризиків. Ці витрати повинні бути відображені в фінансовій звітності підприємства, щоб інвестори та кредитори мали чітке уявлення про витрати, пов'язані з управлінням нестабільністю
Відповідність стандартам звітування	Підприємства повинні дотримуватися міжнародних стандартів фінансової звітності і відображати всі необхідні інформаційні вимоги відповідно до цих стандартів.
Зміни валютних курсів	В умовах економічної нестабільності валютні курси можуть коливатися значно. Фінансові операції в іноземній валюті та конвертація валютних активів та зобов'язань повинні відображатися відповідним чином, з використанням поточних валютних курсів на дату транзакції
Збільшення ризику неплатоспроможності	У нестабільних умовах підприємства можуть зіткнутися з ризиком неплатоспроможності своїх контрагентів. Це може призвести до втрат і втрати вартості активів. Важливо відображати ці ризики в обліку та визначати відповідні резерви для можливих втрат
Регуляторні зміни	Зміни в законодавстві або податковому регулюванні можуть впливати на облік і звітування фінансових операцій. Бухгалтерія повинна бути готова внести відповідні зміни в облікові політики та процедури

Примітка. систематизовано авторкою на основі [20]

У відповідних обставинах підприємства також можуть бути зацікавлені в застосуванні альтернативних методів оцінки та обліку, які краще відповідають їхній ситуації та допомагають керувати ризиками. Адекватне відображення фінансово-розрахункових операцій в умовах економічної нестабільності важливо для забезпечення точності та надійності фінансової звітності і врахування ризиків у прийнятті фінансових рішень.

Фінансова звітність має бути чесною, об'єктивною і інформативною, щоб дати зацікавленим сторонам можливість зрозуміти, як підприємство впоралося з економічною нестабільністю та як вона вплинула на фінансовий стан підприємства. Такий підхід допомагає підприємствам зберігати довіру і підтримувати інвесторські та кредитні відносини в умовах невизначеності і нестабільності на ринку.

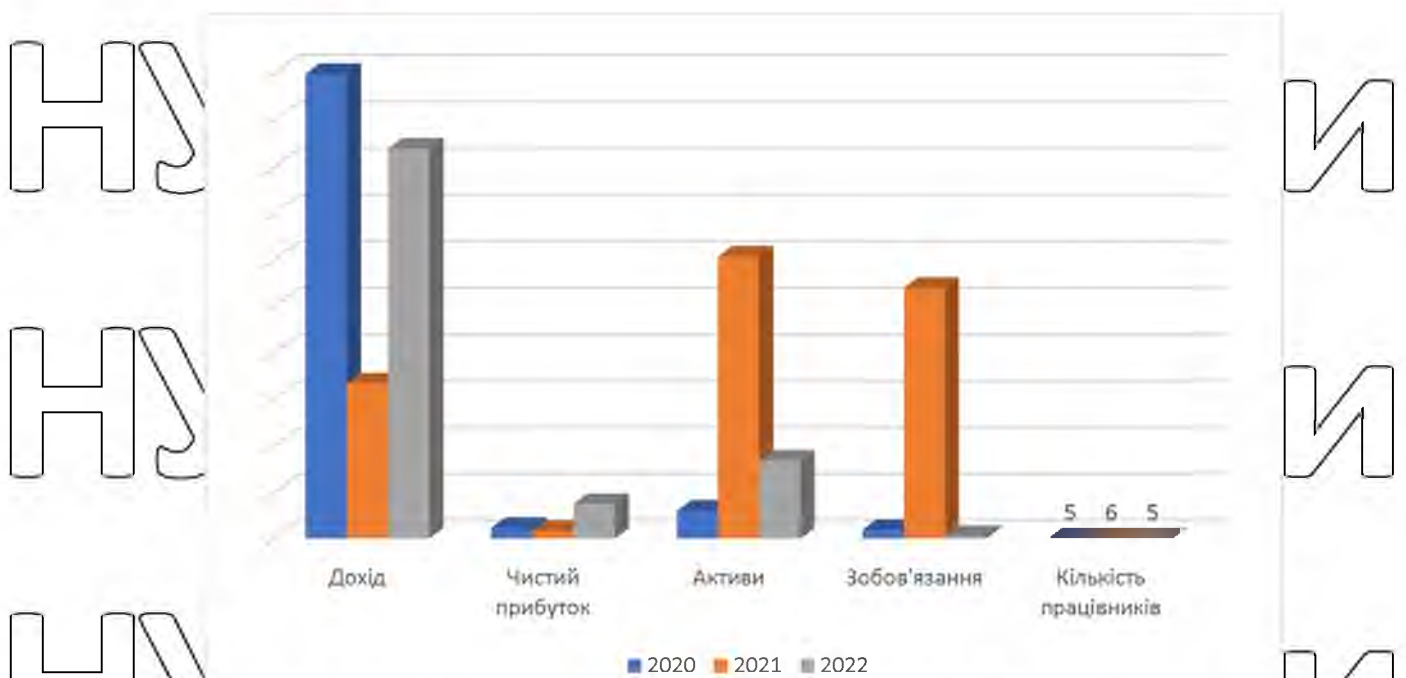

Рис. 2.17. Динаміка зміни фінансових показників за 2020-2022 роки.

Примітка. згруповано автором на основі даних фінансової звітності ТОВ "Зернові інноваційні технології"

На рисунку 2.17 ми можемо спостерігати які зміни відбулися в доході, чистому прибутку, активах, зобов'язаннях та кількості працівників на підприємстві за 2020–2022 роки.

1. Дохід.

Дохід товариства найвищим був у 2020 році, а от у 2021 році він досягнув найнижчих показників за весь період існування компанії та становив 6716 тис грн. Найвищим він був у 2020 році – 19984 тис грн. Починаючи з 2022 року дохід знову зростає.

2. Чистий прибуток.

Чистий прибуток зменшився з 458 тис. грн. у 2020 році та у 2021 році становив 326 тис. грн. У 2022 році величина чистого прибутку стрімко зросла до 1498 тис. грн., що свідчить про покращення управління витратами та фінансового стану підприємства.

3. Активи.

У 2020 році активи підприємства становили 1200 тис. грн. В період 2021 року їх частка стрімко зросла до 12152 тис. грн, а потім у 2022 році ми спостерігаємо зменшення до 3382 тис. грн.

4. Зобов'язання.

Спостерігаємо дуже значне збільшення зобов'язань підприємства у 2021 році, що становить 10796 тис. грн, порівняно з 374 тис. грн. у 2020 році. Це свідчить про зростання заборгованості підприємства. У 2022 році їх кількість зменшилась до 109 тис. грн.

Можна помітити, що у період 2021 року компанія переживала фінансові труднощі, що обумовлюється зниженням доходу та зростанням зобов'язань. Однак, починаючи з 2022 року компанія активно працює, отримує нові замовлення та стає більш стійкою до фінансових труднощів.

Загалом, фінансова звітність допомагає мікропідприємствам відстежувати свою фінансову діяльність та відповідати законодавчим вимогам. Вона підлягає поданню до регуляторних органів та може бути піддана аудиту, залежно від розміру та обсягів діяльності мікропідприємства. Ця інформація важлива для внутрішнього управління та для сторін, які мають інтерес до фінансового стану мікропідприємства.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Висновки до розділу 2

Функціонування ТОВ "Зернові інноваційні технології" характеризується постійним рухом коштів, який відображається у безперервному обігу ресурсів та доходів, їх розподілу та використанні. У цьому процесі кошти розподіляються за різними напрямками та формами фінансування, структура капіталу оптимізується, проводяться розрахунки з постачальниками матеріально-технічних ресурсів, покупцями продукції, державними органами (включаючи оплату податків), а також зі співробітниками підприємства.

Головною метою діяльності ТОВ "Зернові інноваційні технології" є досягнення прибутку, що відображається у фінансових показниках та бухгалтерській звітності. Це є важливою передумовою для розгляду економічної безпеки підприємства як результату його функціонування. Суть поняття економічної безпеки підприємства включає в себе комплекс заходів, спрямованих на забезпечення конкурентоспроможності та стійкості підприємства в економічному середовищі. Бухгалтерська система є ключовим інструментом у досягненні цієї мети. Аналізуючи дані, графіки та таблиці, стає очевидним, що Товариство успішно розвивається, незважаючи на складні економічні умови в Україні. Його стійкість і здатність до адаптації вражають.

За такою ж тенденцією роботи та постійного розвитку, підприємство має всі умови для успішного функціонування. Бухгалтерська система обліку ТОВ "Зернові інноваційні технології" є невід'ємною частиною його успішної діяльності. Вона не просто забезпечує ведення обліку, але також має стратегічне значення для керівництва підприємства. Ця система надає необхідну інформацію для прийняття стратегічних та тактичних рішень, а також забезпечує додержання правил обліку та фінансової звітності відповідно до вимог законодавства і стандартів обліку.

Важливо підкреслити, що в умовах економічної нестабільності бухгалтерська система стає ще більш важливою. Відсутність належного порядку в оформленні та обробці документів може призвести до затримок у веденні обліку, складанні звітності, а також до неефективного використання

облікової інформації для керування господарською діяльністю і контролю.

Важливо забезпечити, щоб ця інформація була надійною та точною, навіть в умовах економічної нестабільності, коли можуть виникати значні зміни в фінансових параметрах підприємства.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 3

АУДИТ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВО-РОЗРАХУНКОВИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

3.1. Методичні прийоми аудиту фінансово-розрахункових операцій

Аудит фінансово-розрахункових операцій передбачає систематичну та всебічну перевірку фінансових операцій компанії з метою оцінки їх точності, повноти та відповідності стандартам бухгалтерського обліку та вимогам законодавства. Вимагає поєднання тестування, документування та аналітичних навичок. Важливо, щоб аудитори залишалися об'єктивними, ретельними та старанними протягом усього процесу аудиту, щоб надавати точні та надійні оцінки фінансової діяльності компанії.

Підготовка до аудиту – це важливий етап, який передує фактичному проведенню аудиторської перевірки фінансової звітності підприємства. Цей процес включає в себе кілька етапів, які допомагають забезпечити успішну та ефективну аудиторську перевірку.

Процес планування аудиту в мікропідприємствах може бути спрощеним, оскільки вони мають обмеження в ресурсах. Чинником, що сприяє такому підходу, виступає особливість перевірки податків, яка не підпадає під повноцінні вимоги усіх МСА. При цьому слід врахувати основні вимоги МСА 300. Зокрема, до таких відноситься обов'язковість планування як процедури, а також складання стратегічного та детального планів.

Планування аудиту мікропідприємства містить в собі детальну підготовку і організацію аудиторської перевірки фінансової звітності компанії. Процес планування аудиту мікропідприємства включає в себе наступні кроки:

Основні етапи підготовки до аудиту ТОВ «Зернові інновації та технології»

№	Етап	Завдання
	Визначення обсягу та завдань аудиту	Аудитор та представники підприємства обговорюють мету та обсяг аудиту, визначають, які аспекти фінансової звітності будуть перевірені, і встановлюють завдання та очікування від аудиторської перевірки
	Збір і підготовка документації	Підприємство надає аудитору доступ до необхідних фінансових документів і інформації. Аудиторська фірма може також запросити додаткові матеріали для підготовки до аудиту
	Оцінка систем внутрішнього контролю	Аудитор оцінює ефективність систем внутрішнього контролю на підприємстві. Це включає в себе аналіз процедур та процесів, які контролюють фінансову звітність, та визначення можливих ризиків та вразливостей
	Планування аудиторської перевірки	Аудитор розробляє план аудиту, в якому визначаються методи, обсяг та хронологія проведення аудиту. В цьому плані також визначаються ресурси, необхідні для аудиту, та визначаються відповідальність і роль кожного члена аудиторської команди.
	Перевірка облікових політик та процедур	Аудитор перевіряє, чи підприємство дотримується облікових політик та процедур, чи вони відповідають вимогам облікових стандартів та законодавства.
	Визначення аналітичних процедур	Аудитор розробляє аналітичні процедури для оцінки фінансової звітності, включаючи порівняльний аналіз з попередніми періодами та з іншими компаніями у галузі
	Планування аудиторської команди	Аудиторська фірма визначає, які члени аудиторської команди будуть задіяні у проведенні аудиту та надає їм відповідну підготовку та інструкції.
	Підготовка аудиторських програм	Аудитор розробляє аудиторські програми, які містять деталізований перелік завдань та процедур, які будуть виконані під час аудиту.
	Повідомлення підприємству	Аудитор повідомляє підприємство про план та графік проведення аудиту, включаючи дати та обсяг аудиторських робіт
	Аудиторська перевірка	Після завершення всіх підготовчих етапів аудиторська команда проводить фактичну аудиторську перевірку фінансової звітності.
	Підготовка звіту	Після завершення аудиту аудитор складає звіт, в якому висвітлюються результати аудиторської перевірки та рекомендації до покращення фінансової звітності.
	Підсумок	Після отримання звіту аудитор та підприємство обговорюють результати та можливі корекції до фінансової звітності

Аудит дебіторської та кредиторської заборгованості є важливим етапом аудиторської перевірки фінансової звітності підприємства. Цей процес включає в себе детальний аналіз та оцінку обсягу, якісної структури підприємства. План при аудиті цих облікових показників, зображений на рисунку 3.1.

Рис. 3.1. План аудиту заборгованості ТОВ «Зернові інноваційні технології».

Джерело: [14]

Ключові аспекти, які враховуються при аудиті цих облікових показників, наведені у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Ключові аспекти аудиту заборгованості

Назва аспекту	Сутність
Визначення існування та правильності обліку	Аудитор повинен переконатися, що дебіторська та кредиторська заборгованість відображена в обліку коректно та відповідно до вимог облікових стандартів.
Визначення правильності оцінки	Аудитор оцінює, чи відповідає обсяг дебіторської та кредиторської заборгованості їх справжнім вартостям, чи були враховані всі необхідні резерви та обсяги для можливих збитків.
Відстеження дебіторських зобов'язань	Аудитор перевіряє, чи існує достатній докази про існування дебіторських зобов'язань, включаючи контракти, рахунки-фактури, кореспонденцію тощо.

Оцінка кредиторських зобов'язань	Аудитор аналізує наявність доказів про існування кредиторських зобов'язань та визначає, чи коректно враховані обсяги боргів перед постачальниками та іншими кредиторами.
Аналіз збитків та сумнівних дебіторів	Аудитор оцінює, чи існують ознаки можливих збитків внаслідок непогашення дебіторами своїх зобов'язань і чи були створені відповідні резерви.
Відповідність законодавству і стандартам	Аудитор переконується, що дебіторська та кредиторська заборгованість відповідає вимогам законодавства та облікових стандартів.
Аналіз ліквідності	Аудитор оцінює ліквідність дебіторської та кредиторської заборгованості та визначає, чи є ризики невідповідності ліквідних активів і кредиторської заборгованості.
Внутрішній контроль	Аудитор аналізує системи внутрішнього контролю, які стосуються дебіторської та кредиторської заборгованості, і визначає їх ефективність.

Аудит заборгованості допомагає забезпечити достовірність та надійність фінансової звітності компанії, а також розкрити можливі ризики, пов'язані з неплатоспроможністю контрагентів та можливі збитки, що можуть виникнути внаслідок невиконання заборгованості.

Після проведення аудиту дебіторської та кредиторської заборгованості аудитор надає звіт, в якому вказується, чи відповідають ці показники вимогам і чи є необхідні корекції для поліпшення якості фінансової звітності. Такий аудит допомагає забезпечити надійність та достовірність фінансової звітності підприємства та довіру зовнішніх зацікавлених сторін.

Контроль з дотримання періодичності проведення інвентаризацій, зокрема розрахунків із постачальниками та підрядниками є надзвичайно важливою складовою фінансового управління і забезпечує правильність і точність фінансової звітності ТОВ «Зернові інноваційні технології».

Контроль дотримання періодичності проведення інвентаризації у ТОВ «Зернові інноваційні технології» розрахунків із постачальниками та підрядниками проводиться шляхом вивчення відповідних даних Книги реєстрації контрольних перевірок інвентаризацій товариства, Акту контрольної перевірки інвентаризації цінностей та відомості результатів інвентаризації.

Робочий документ «Причини прострочення сплати кредиторської заборгованості постачальникам та підрядникам станом на 01.12.2022 р.»

Розподіл простроченої кредиторської заборгованості через несплату, тис. грн.									
Постачальник/підрядник	Постачальник не надав сертифікат якості	Не належна якість продукції/послуг	Постачальник не надав оформлену належним чином накладну/рахунок	Справа в суді	Не вистачає коштів	Фінансування не передбачене бюджетом, фінансовим планом	Втрачено документи та халатність власного персоналу	Інші чинники	Всього простроченої кредиторської заборгованості
ТОВ «Батьківщина»									
ТОВ «Світ»									
СТОВ «Зоря»									
...									
Всього									

Перевірила Лебедько А.В.

Для перевірки достовірності первинних документів, за якими здійснені розрахункові операції, доцільно провести зустрічні звірки різних документів на даному підприємстві та зробити письмовий запит у відповідні підприємства про стан розрахунків.

Під час внутрішнього контролю торговельної кредиторської заборгованості необхідно встановити наявність та зміст договорів постачання продукції та товарів, визначити доцільність придбання, дотримання встановлених договором термінів та форм розрахунків.

Так, при внутрішньому контролі торговельної кредиторської заборгованості встановлення наявності та аналіз змісту договорів постачання є критично важливим.

Під час перевірки залишків кредиторської заборгованості (табл.3.4.), було виявлено певні відхилення на суму 40 грн. 01.12.22і на суму 54 грн

Робочий документ з перевірки залишку заборгованості перед постачальниками та підрядниками

Рахунок у Головній книзі	Дата	Залишок по Головній книзі	Залишок по журналу	Відхилення (гр.2-гр.3)	Причини
Разом:					

Для забезпечення точності обліку матеріальних цінностей, важливо перевірити відповідність кількості та вартості цих цінностей, зазначених у платіжних документах (наприклад, у платіжних дорученнях та вимогах-дорученнях), з даними, які містяться в документах щодо їх придбання (наприклад, у рахунках, рахунках-фактурах та товарно-транспортних накладних). Також слід перевірити відповідність даних аналітичного обліку розрахунків із постачальниками, даних з книг, карток складського обліку та звітів про рух товарів.

Важливо приділити увагу точності інформації, що надається постачальниками, щодо цін і тарифів на послуги. Перевірка включає аналіз відповідності цін, зазначених у рахунках постачальників, цінам, визначеним у договорах між сторонами. Такий аналіз допомагає виявити можливі розбіжності і невідповідності між вказаними цінами і умовами, що визначені у договорах.

Перевірка прибуткових накладних, одержаних від постачальників, є важливим етапом в управлінні торговельною кредиторською заборгованістю. Це може допомогти виявити можливі причини прострочення кредиторської заборгованості.

Зробимо перевірку прибуткових накладних, отриманих від постачальників, так як саме цей фактор може стати причиною нашої простроченої кредиторської заборгованості постачальникам (табл.3.5).

Таблиця 3.5

Робочий документ з перевірки прибуткових накладних, отриманих від постачальників

Кредитор	Номер / дата накладної	Назва товару по накладній	Сума по накладній	Номер картки обліку	Сума, що вказана у карточці	Розбіжності між накладною та	Причини розбіжності	Примітка
Товариство з обмеженою відповідальністю «Зоря»	№ 785 від 01.12.2021	Сировина	5100,00	01/12	4855,00	- 245	Неправильно встановлена вага сировини	-
Фізична особа-підприємець Шур О.М.	№ 32/6 від 25.12.2020	Сировина	4560,00	25/12	4256,00	-310	Помилка в даті прибуткової накладної	-
Разом	-	-	9660,00	-	9111,00	555	-	-

Проведемо перевірку операцій в Головній книзі методом по-суті (табл.3.6).

Таблиця 3.6

Робочий документ з перевірки операцій в Головній книзі методом по-суті

Перевірка з 01 грудня 2021р. - 31 грудня 2021р.

№ п/п	Звітність (дата)	Головна книга (сума, грн)	Відхилення	Дата під час перевірки аудитором	Сума, грн	Примітка
			Відсутній підпис			Відсутня дата документу, номер та помилка в сумі

Висновок аудитора: у звітності за IV квартал 2016 року не має номеру та підпису У порівнянні з головною книгою є невідповідність дати та суми, так як у звітності цей документ проведено 05.05.2021 р. на суму 462,50 грн., а в головній книзі це відображено 06.05.2021 р. на суму 462,50 грн. Також перевіriamo контроль строків оплати підприємства (табл.3.7).

НУБІП України

Таблиця 3.7

ТОВ «Зернові інноваційні технології»

РЕЄСТР КОНТРОЛЮ СТРОКІВ ОПЛАТИ

Предмет контролю: сплата постачальникам за договорами комісії

Встановлення періодичності контролю: щоденно

Умови контролю: сплата протягом 10 календарних днів від дати реалізації продукції покупцям

№ з/п	Постачальник	Договір		Вартість товарів, що отримані за договором комісії, грн.	К			Залишок вартості товарів отриманих за договором комісії
		№	Дата укладання		Реалізовано на 15.11.21/сплатити до 25.11.21	Реалізовано на 19.11.21/сплатити до 29.08.21	Реалізовано на 20.11.21./сплатити до 30.11.21	
	Товариство з обмеженою відповідальністю «Зоря»							
	Фізична особа-підприємець Щур О.М.							
	Приватне підприємство «Пшеничне»							
	Всього							

В загальному, для глибшого розуміння тенденцій, які притаманні підприємству доцільно зробити оцінку основних показників його діяльності, який включає оцінку даних звітності про фінансовий стан. Основні економічні показники діяльності підприємства представлені у додатках.

3.2. Аналітичні процедури та їх виконання у процесі аудиту фінансово-розрахункових операцій

Післявоєнний період, очевидно, буде відзначатися складними економічними умовами, що вимагають уважного аналізу фінансових та розрахункових операцій для забезпечення стабільності та розвитку бізнесу. У

цьому контексті важливо провести детальний аналіз різних аспектів фінансів та розрахунків.

Аналіз фінансово-розрахункових операцій в умовах післявоєнного відновлення є важливою процедурою для підприємств та організацій, які стикаються з економічними труднощами після війни. Такий аналіз допомагає зрозуміти фінансовий стан підприємства, виявити проблеми та можливості для відновлення та стабілізації фінансів. [39]

Оцінка стану обліку, аналіз фінансово-розрахункових операцій і контроль є важливими елементами фінансового управління в будь-якому підприємстві. Цей процес допомагає переконатися в точності та надійності фінансової інформації та забезпечує вчасне виявлення можливих проблем.

Таблиця 3.8

Ключові аспекти оцінки стану обліку, аналізу і контролю

фінансово-розрахункових операцій на ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Назва	Характеристика
Оцінка системи обліку та контролю	Першим кроком є оцінка системи обліку та контролю в компанії. Це включає в себе перевірку процедур та політик обліку та контролю, внутрішніх контрольних процедур та політик управління ризиками.
Аналіз фінансової звітності	Проведення детального аналізу фінансової звітності, включаючи баланс, звіт про прибуток і збитки, звіт про зміни в капіталі та звіт про грошові потоки. Перевірка достовірності та відповідності фінансової інформації між різними звітами.
Порівняльний аналіз	Порівняння фінансової інформації з попередніми періодами та порівняльний аналіз з іншими компаніями у схожій галузі.
Аудит фінансово-розрахункових операцій	Проведення аудиту фінансових операцій для визначення їхньої точності та відповідності стандартам і політикам підприємства. Виявлення можливих помилок, фальсифікацій або недоліків у фінансових операціях.
Перевірка внутрішніх контрольних процедур	Аналіз ефективності внутрішніх контрольних процедур для забезпечення точності фінансової інформації та виявлення можливих ризиків.
Виявлення ризиків та слабких місць	Визначення потенційних ризиків та слабких місць у системі обліку та контролю і розробка рекомендацій для їх виправлення.

Запровадження поліпшень

Розробка та впровадження заходів для виправлення виявлених недоліків і покращення системи обліку та контролю.

Постійний моніторинг і оновлення

Встановлення механізмів постійного моніторингу і оновлення системи обліку та контролю, оскільки вони повинні відповідати змінам у компанії та зовнішньому середовищу.

Цей процес оцінки стану обліку, аналізу та контролю фінансово-розрахункових операцій є важливим для забезпечення точності та достовірності фінансової інформації, а також для зменшення ризиків і покращення управління фінансами в компанії.

У післявоєнний період важливо також враховувати соціальні, політичні та економічні виклики, які можуть вплинути на фінансову стійкість компанії. Детальний аналіз фінансових та розрахункових операцій допомагає компаніям приймати обґрунтовані рішення та реагувати на зміни у сприятливий спосіб для підприємств.

Таблиця 3.9

Основні кроки аналізу фінансово-розрахункових операцій в умовах післявоєнного відновлення

№	Крок	Сутність	Приклад
	Збір та аналіз фінансових даних	Перший крок - це зібрати всі наявні фінансові дані, включаючи бюджетні звіти, звіти про прибутки і збитки, баланси, звіти про грошові потоки тощо. Важливо оцінити стан фінансових ресурсів і витрат.	Післявоєнний аналіз фінансових операцій підприємства може включати вивчення фінансових звітів, які показують зміни в активах та пасивах після завданих війною шкоди та збитків і процесів відновлення.
	Оцінка платоспроможності	Аналіз платоспроможності підприємства, включаючи оцінку його здатності виконувати фінансові зобов'язання.	Підприємство може мати зобов'язання перед кредиторами, аналіз яких визначить, чи здатне підприємство погасити ці зобов'язання у встановлені строки.

Аналіз фінансової структури	Дослідження структури активів, пасивів та власного капіталу підприємства.	Аналіз фінансової структури може показати, чи змінилася співвідношення між довгостроковими і короткостроковими активами після війни і чи існують проблеми з недостатньою ліквідністю.
Визначення ризиків і можливостей	Визначення фінансових ризиків, які виникають внаслідок післявоєнних обставин, і пошук можливостей для підвищення ефективності та прибутковості підприємства в умовах відновлення.	Підприємство може розглядати можливості для розвитку нових ринків або залучення фінансування для модернізації і відновлення активів.
Розробка стратегії фінансового відновлення	На основі аналізу фінансових даних і ризиків розробляється стратегія фінансового відновлення підприємства в умовах післявоєнного періоду.	Підприємство може вирішити залучити нові інвестиції для відновлення виробництва або розширення ринків збуту.
Моніторинг і контроль	Після впровадження стратегії фінансового відновлення важливо постійно відстежувати результати і вносити корективи за необхідності, щоб забезпечити успішне відновлення і стабільність підприємства.	

Отже, аналіз фінансово-розрахункових операцій у післявоєнний період є ключовим інструментом для успішного відновлення і розвитку підприємств та держав після війни, оскільки він допомагає ідентифікувати фінансові проблеми, визначити шляхи їх вирішення та забезпечити стійкий фінансовий розвиток.

За допомогою фінансової звітності можна оцінити, чи є платоспроможним підприємство протягом певного періоду. Це можливо завдяки аналізу всіх аспектів фінансової стійкості підприємства та визначенню факторів, що призвели до погіршення його фінансових показників.

Звітні дані, які містяться в фінансовій звітності, дозволяють оцінити ступінь ліквідності активів підприємства та їх структуру. Аналізуючи баланс,

можна встановити, як активи підприємства розподіляються за видами та чи є достатні резерви для відновлення платоспроможності. [44]

Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства в умовах післявоєнного відновлення є важливою складовою фінансового управління в таких умовах. Післявоєнний період може супроводжуватися значними викликами і ризиками для підприємства, і аналіз цих двох аспектів допомагає забезпечити його стійкість та відновлення.

Таблиця 3.10

Ключові пункти аналізу ліквідності ТОВ «Зернові інноваційні

технології»

Назва	Сутність
Перевірка грошових ресурсів	Визначення наявності грошових коштів і легко ліквідних активів, доступних для покриття поточних зобов'язань.
Оцінка поточних зобов'язань	Аналіз зобов'язань перед постачальниками, кредиторами та іншими кредиторами для визначення обсягу поточних зобов'язань.
Розрахунок коефіцієнтів ліквідності	Використання різних фінансових коефіцієнтів (наприклад, коефіцієнту поточної ліквідності і швидкого ліквідного ресурсу) для оцінки ліквідності підприємства.

Таблиця 3.11

Ключові пункти аналізу платоспроможності ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Назва	Сутність
Перевірка фінансового здоров'я	Аналіз фінансових показників та балансу для визначення загальної фінансової стійкості підприємства.
Погашення кредиторської заборгованості	Оцінка здатності погасити кредиторську заборгованість вчасно.
Оцінка ризиків кредиторів	Визначення ризиків, пов'язаних з вимогами кредиторів та можливими судовими та фінансовими наслідками.

На основі результатів аналізу розробити стратегії для підвищення ліквідності та платоспроможності. Це може включати планування

рефінансування зобов'язань, покращення управління грошовими потоками, залучення додаткового фінансування тощо.

Аналіз ліквідності балансу ТОВ «Зернові інноваційні технології» у 2022 році наведено у табл. 3.12.

Таблиця 3.12

Аналіз ліквідності балансу ТОВ «Зернові інноваційні технології» у 2022 році, тис. грн

Актив	Код рядка	Актив		Пасив	Код рядка	Пасив		Платіжний надлишок або нестача	
		На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду			На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Найбільш ліквідні активи (A1)	1165	1032,4	982,3	Негайні пасиви (П1)	1615, 1650, 1690	10408,8	107,3	-9376,4	875
Активи, що швидко реалізуються (A2)	1120, 1125, 1155, 1160	9158,8	2121,5	Короткострокові пасиви (П2)	1600 - 1610	0	0	9158,8	2121,5
Активи, що повільно реалізуються (A3)	1110, 1115, 1170-1195	11916	3137,4	Довгострокові пасиви (П3)	1500 - 1515	0	0	11916,3	3137,4
Активи, що важко реалізуються (A4)	1095, 1200	200,3	166,9	Постійні пасиви (П4)	1495, 1520, 1545, 1660, 1665	1163,2	2661,5	-962,9	-2494,6
Баланс	1300	12152,4	3381,5	Баланс	1900	12152,4	3381,5	X	X

Примітка. згруповано автором на основі даних фінансової звітності.

Аналіз ліквідності балансу відповідно до табл. 3.12. вказує на те, що на початку року виконується перша умова ліквідності, а на кінець звітного періоду баланс ТОВ «Зернові інноваційні технології» вважається абсолютно ліквідним. Іншими словами, наша компанія має достатньо грошових коштів, щоб вчасно погасити свої поточні зобов'язання на кінець року.

На жаль, друга й третя нерівності не можуть бути проаналізовані через відсутність показників, пов'язаних із короткостроковими пасивами, запасами та довгостроковими зобов'язаннями.

Загалом, на підставі наданих даних можна стверджувати, що баланс ТОВ «Зернові інноваційні технології» характеризується високим рівнем ліквідності.

Розрахунок коефіцієнтів фінансової стійкості допомагає оцінити фінансовий стан підприємства і його здатність виживати в різних економічних умовах. Ці коефіцієнти базуються на даних з фінансової звітності і можуть надати інформацію про рівень ризику та стійкості підприємства.

Розрахунок коефіцієнтів фінансової стійкості ТОВ «Зернові інноваційні технології» висвітлено у табл. 3.13.

Таблиця 3.13

Розрахунок коефіцієнтів фінансової стійкості ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Показники, методика розрахунку	2021 р.	2022 р.	Відхилення (+, -)
Коефіцієнт фінансової незалежності, автономності, концентрації (частка власного капіталу в загальній сумі капіталу)	0,10	0,79	0,69
Коефіцієнт фінансової стабільності (Коефіцієнт фінансування) (частка власного капіталу і довгострокових зобов'язань у валюті балансу)	0,11	3,70	3,59
Коефіцієнт заборгованості (відношення позикового капіталу і власного капіталу)	9,28	0,04	-9,24
Коефіцієнт фінансування (відношення власного капіталу до позикового)	0,11	24,53	24,42
Коефіцієнт фінансової маневреності (відношення власних оборотних коштів до власного капіталу)	0,99	1,17	0,17
Коефіцієнт інвестування (відношення власного капіталу до необоротних активів)	5,81	15,95	10,14

Примітка. Згрупувано автором на основі даних фінансової звітності.

Коефіцієнт фінансової незалежності досить збільшився у 2022 році на 0,69 показників, порівняно з 2021 роком.

Коефіцієнт фінансової стабільності (Коефіцієнт фінансування) у 2022 році зріс на 3,59, оскільки значно зменшилася частка поточних зобов'язань Товариства.

коefficient заборгованості на 2022 рік становить 0,04, що на 9,24 показника менше, ніж у 2021 році.

коefficient фінансування значно зріс на 24,42 пункти у 2022 році та становить джерел.

коefficient фінансової маневреності не зазнав значних змін. У 2022 році він зріс на 0,17 показників та становить 1,17.

коefficient інвестування у 2021 році становив 5,81, а у 2022 році зріс на 10,14 пунктів і становить 15,95.

Виходячи з вищевказаних розрахунків, можна зробити висновки, що станом на 31.12.2022 підприємство є фінансово стійким, що важко сказати про 2021 рік.

Фінансова стійкість підприємства вказує на його здатність виживати та функціонувати на ринку в різних економічних умовах, а також відповідати своїм фінансовим зобов'язанням без значних труднощів. Це важливий аспект для успішної діяльності підприємства. Фінансова стійкість визначається на основі різних фінансових параметрів і показників.

Абсолютні показники фінансової стійкості ТОВ «Зернові інноваційні технології» наведені в таблиці 3.14.

Таблиця 3.14
Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості ТОВ «Зернові інноваційні технології», тис. грн.

Показники	2021 р.	2022 р.	Абсолютне відхилення, (+,-)	Відносне відхилення, (+,-)
Власний капітал	1163,2	2661,5	1498,3	228,81
Довгострокові зобов'язання	193,3	611,5	418,2	316,35
Необоротні активи	200,3	166,9	-33,4	83,33
Наявність власних оборотних коштів	1032,4	982,3	-50,1	95,15
Поточні зобов'язання	10795,9	108,5	-10687,4	1,01
Загальна величина джерел формування запасів	1156,2	3106,1	1949,9	268,65
Загальна величина запасів	35,8	77,2	41,4	215,64
Надлишок (+) нестача (-) власних оборотних коштів для формування запасів	1120,4	3028,9	1908,5	270,34

Примітка. Згруповано автором на основі даних фінансової звітності

Аналізуючи отримані показники в табл. 3.14, ми можемо спостерігати, що на ТОВ «Зернові інноваційні технології» у 2022 році відбулося зростання власного капіталу більше, ніж у два рази та становить 2661,5 тис. грн.

Довгострокові зобов'язання також зросли, порівняно з 2021 роком. У 2022 році вони досягли показника 611,5 тис. грн.

У 2022 році відбулося зменшення суми необоротних активів на 33,4 тис. грн. та становить 166,9 тис. грн. Це зумовлено зменшенням суми основних засобів.

Власні оборотні кошти у 2021 році становили 1032,4 тис. грн, у 2022 році зменшились на 50,1 тис. грн та становлять 982,3 тис. грн.

Загальна величина формування джерел запасів зросла на 268,65% у 2022 році, порівняно з 2021, і становить 3106,1 тис. грн.

Величина запасів також збільшилась у 2022 році й становить 77,2 тис. грн.

Збалансований підхід до управління цими складовими допомагає забезпечити фінансову стійкість Товариства та підвищити його конкурентоспроможність на ринку.

Розрахувавши вище наведені показники, можемо зробити висновки, що ТОВ «Зернові інноваційні технології» необхідно постійно відстежувати фінансову ситуацію та вживати заходів для покращення ліквідності та платоспроможності підприємства в умовах післявоєнного відновлення. Аналіз ліквідності балансу підприємства є важливим кроком у визначенні його фінансового стану та здатності задовольнити свої поточні зобов'язання. Цей аналіз допомагає визначити, наскільки підприємство готове виправдовувати свої поточні зобов'язання та впоратися з поточними фінансовими зобов'язаннями.

Аналіз ліквідності та платоспроможності важливий для забезпечення стійкості та успішного функціонування підприємства в умовах економічних труднощів. Він допомагає ідентифікувати проблеми та розробляти стратегії для їх подолання.

3.3. Методичні аспекти аудиту фінансово-розрахункових операцій

Аудит готівково-розрахункових операцій включає в себе ряд ключових етапів та аспектів, які спрямовані на перевірку правильності та надійності грошових операцій на підприємстві.

Аудиту готівково-розрахункових операцій

1. Оцінка ефективності внутрішнього контролю, пов'язаного із зберіганням грошових коштів та інших цінностей у касі підприємства

2. Визначення методу проведення аудиту в залежності від оцінки внутрішнього контролю: чи це буде повний облік, вибірковий або комбінований метод, та встановити, чи необхідно здійснювати фактичний контроль

3. Залежно від результатів оцінки внутрішнього контролю, визначення методу проведення аудиту: чи це буде повний облік, вибірковий або комбінований метод, та встановити, чи необхідно проводити фактичний контроль

Рис. 3.2. Аудит готівково-розрахункових операцій

Примітка. побудовано авторкою на основі вивчення робочих документів з аудиту фінансової звітності ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Об'єкти аудиту операцій з грошовими коштами включають в себе різні аспекти фінансових операцій, які пов'язані з грошовими коштами на підприємстві. Елементи облікової політики, які стосуються грошових коштів, можуть бути об'єктом аудиту. Аудитор оцінює відповідність таких елементів облікової політики обліковим стандартам і законодавству та визначає їхній вплив на фінансову звітність.

Елементи облікової політики

зазначена кількість проведення інвентаризації каси Товариства

голова і члени інвентаризаційної комісії

Рис. 3.3. Елементи облікової політики як об'єкту аудиту грошових коштів ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Примітка. побудовано авторкою на основі вивчення робочих документів з аудиту фінансової звітності ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Аудит операцій з розрахунків спрямований на перевірку правильності та відповідності обліку грошових коштів у фінансовій звітності підприємства.

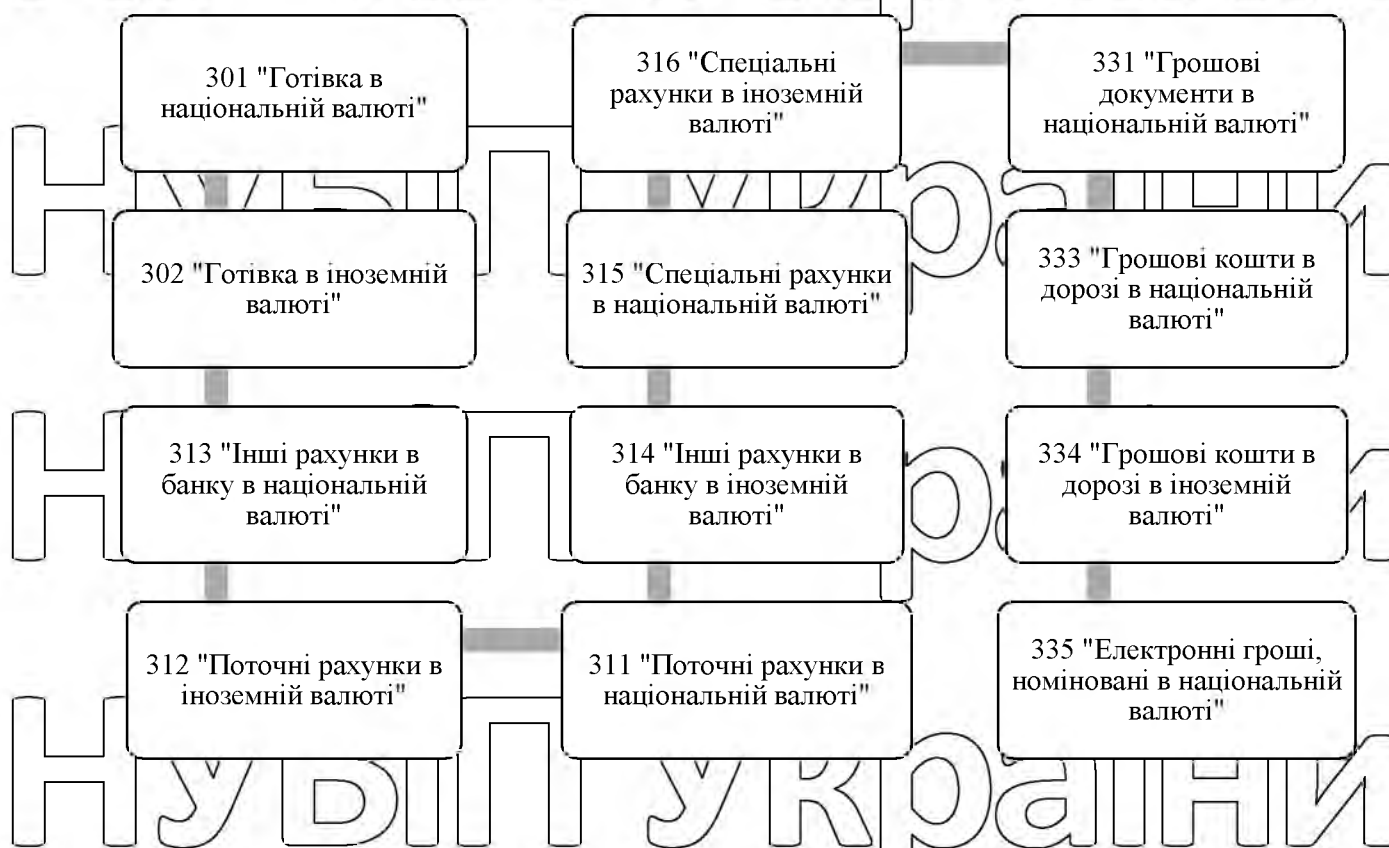

Рис. 3.4. Операції з розрахунків як об'єкт аудиту грошових коштів ТОВ

«Зернові інноваційні технології»

Примітка. побудовано авторкою на основі вивчення робочих документів з аудиту фінансової звітності ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Аудит первинних документів - це процес перевірки правильності та достовірності інформації, яка міститься у первинних облікових документах підприємства.

Так, аудит первинних документів - це важливий етап аудитування, який включає перевірку правильності та достовірності інформації, що міститься у первинних облікових документах підприємства. Цей процес допомагає аудитору переконатися, що фінансова звітність підприємства відповідає вимогам та є надійною.

Первинні документи є основою для обліку фінансових операцій та складання фінансової звітності (рис. 3.5 та рис. 3.6).

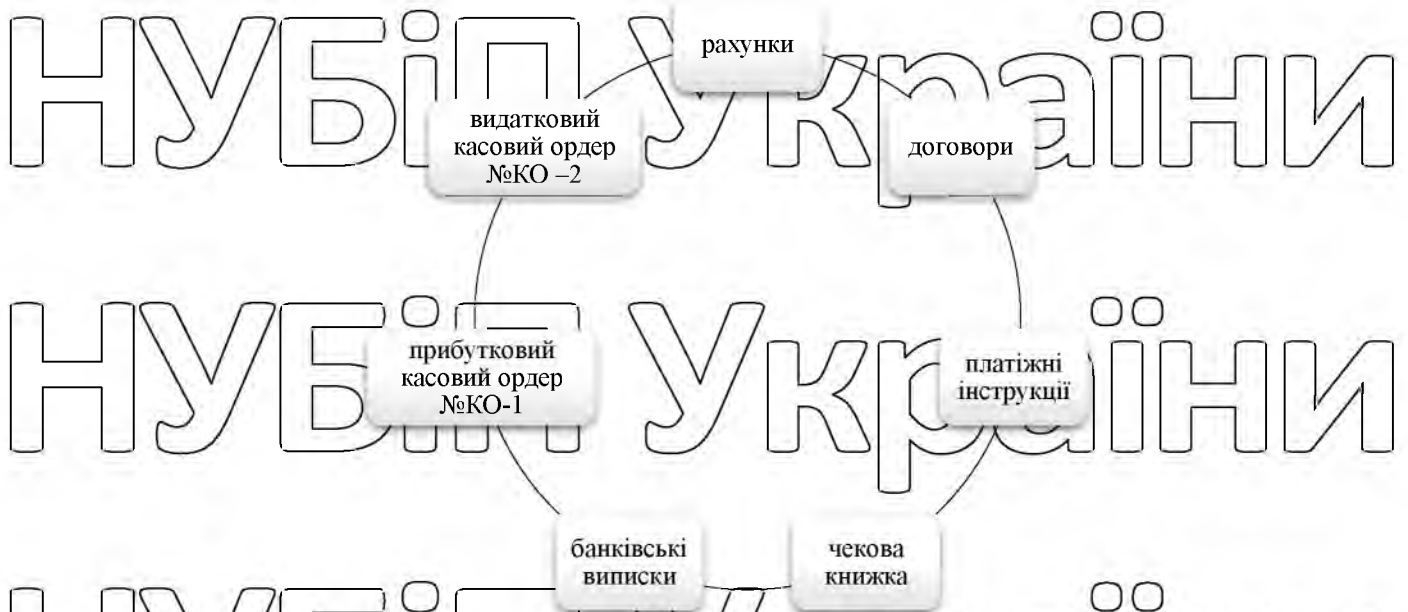

Рис. 3.5. Джерела аудиту фінансово-розрахункових операцій

Примітка. побудовано авторкою на основі вивчення робочих документів з аудиту фінансової звітності ТОВ «Зернові інноваційні технології»

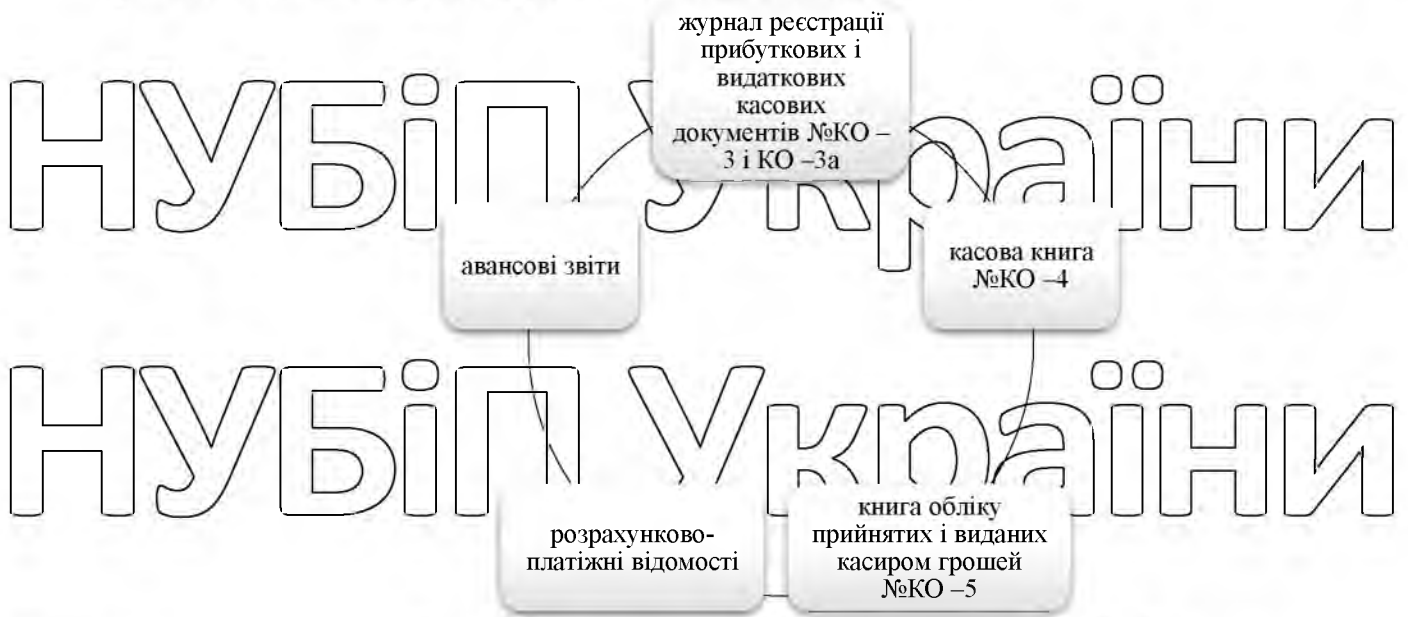

Рис. 3.6. Первинні документи як об'єкт аудиту ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Примітка. побудовано авторкою на основі вивчення робочих документів з аудиту фінансової звітності ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Облікові реєстри та фінансова звітність можуть бути об'єктом аудиту фінансових операцій (рис. 3.7). Аудитор перевіряє, чи облікові реєстри ведуться правильно та відповідно до облікових стандартів та законодавства, і чи відображає фінансова звітність правильну та достовірну інформацію про фінансові операції підприємства.

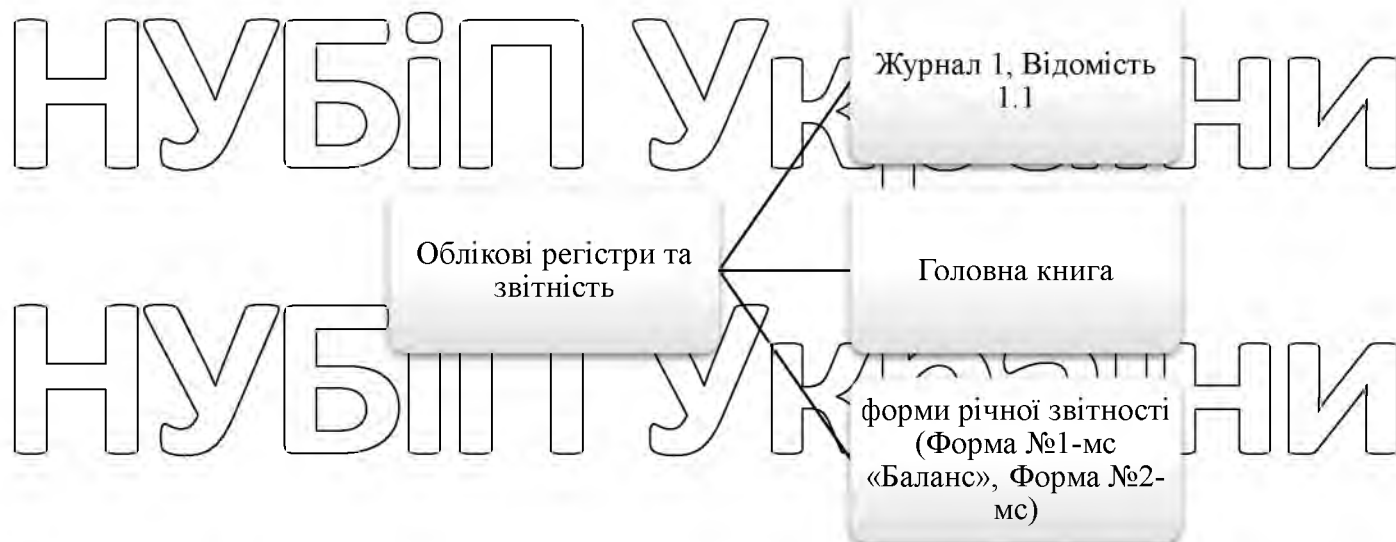

Рис. 3.7. Облікові реєстри та звітність як об'єкт аудиту грошово-розрахункових операцій

Примітка. побудовано авторкою на основі вивчення робочих документів з аудиту фінансової звітності ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Джерело: [14]

Джерела аудиту фінансово-розрахункових операцій включають різноманітні документи та інформаційні джерела, які надають інформацію про грошові операції та фінансові трансакції підприємства (табл. 3.15).

Таблиця 3.15

Джерела аудиту фінансово-розрахункових операцій ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Джерело	Інформація, що використовується
Касові документи	Касові ордери, касові чеки, касові звіти, касові книги та інші документи, які фіксують всі грошові операції, що здійснюються через касу підприємства
Банківські виписки	Інформація про фінансові операції на банківських рахунках підприємства, включаючи прибуткові та витратні операції, отримані кредити, оплату рахунків і трансакції з іншими банківськими клієнтами
Чеки і платіжні вимоги	Інформація про грошові перекази та платіжні доручення, які підтверджують оплату та отримання грошей від клієнтів і партнерів
Синтетичний та аналітичний бухгалтерський облік	Фінансові звіти, бухгалтерські записи та журнали, які містять інформацію про фінансові операції та їхні деталі, включаючи суми, дати та сторони угод

Податкова звітність	Декларації про податки, звіти про виплату податків і звіти про ПДВ, які надають інформацію про фінансові операції, що оподатковуються
Внутрішні процедури і документація	Документи, що стосуються внутрішнього контролю та процедур, які підприємство використовує для моніторингу та забезпечення точності та надійності своїх фінансових операцій
Інші документи та контракти	Листи-заявки, контракти, угоди та інші документи, які можуть містити інформацію про фінансові угоди та зобов'язання підприємства

Джерело: [14]

Ці джерела використовуються аудитором для перевірки точності, достовірності та відповідності фінансових операцій ТОВ «Зернові інноваційні технології» вимогам стандартів обліку та законодавства.

До переліку документів, які піддаються аудиту, також включаються касові книги та звіти касира, де ведеться облік всіх грошових операцій на підприємстві. Банківські виписки по поточних та інших банківських рахунках є важливим джерелом інформації про рух грошових коштів через банківські рахунки компанії.

До об'єктів аудиту також входять інші банківські документи, чекові книжки, чеки та анульовані чеки, які підтверджують операції з використанням чеків. Важливим джерелом інформації є журнали реєстрації касових ордерів, які містять історію всіх касових операцій.

Крім цього, дані синтетичного й аналітичного бухгалтерського обліку по всіх операціях з грошовими коштами та звіти про використання реєстраторів розрахункових операцій (розрахункових книжок) також включаються до об'єктів аудиту. Акти перевірок каси контролюючими органами також можуть бути об'єктом аудиту для перевірки відповідності фінансових операцій стандартам та правилам.

Отже, при аудиті фінансово-розрахункових операцій використовуються різноманітні документи та джерела інформації. Серед них можна виділити касові плани, які містять інформацію про плановані операції та рух грошових коштів. Також до об'єктів аудиту входять прибуткові та видаткові касові

ордери, які фіксують фактичні грошові операції, а також уточнюючі документи, які підтверджують справжність цих операцій.

. Узагальнення матеріалів аудиту для прийняття управлінських рішень щодо фінансово-розрахункових операцій в умовах післявоєнного відновлення

ТОВ «Зернові інноваційні технології» займає провідне місце у виробничо-господарському комплексі країни. Співпраця зі світовими корпораціями та наявність елеваторів у більшості міст України допомагає

справлятися з широким спектром попиту клієнтів. Основні кроки узагальнення результатів внутрішнього контролю або аудиту для прийняття управлінських рішень зображені на рисунку 3.8.

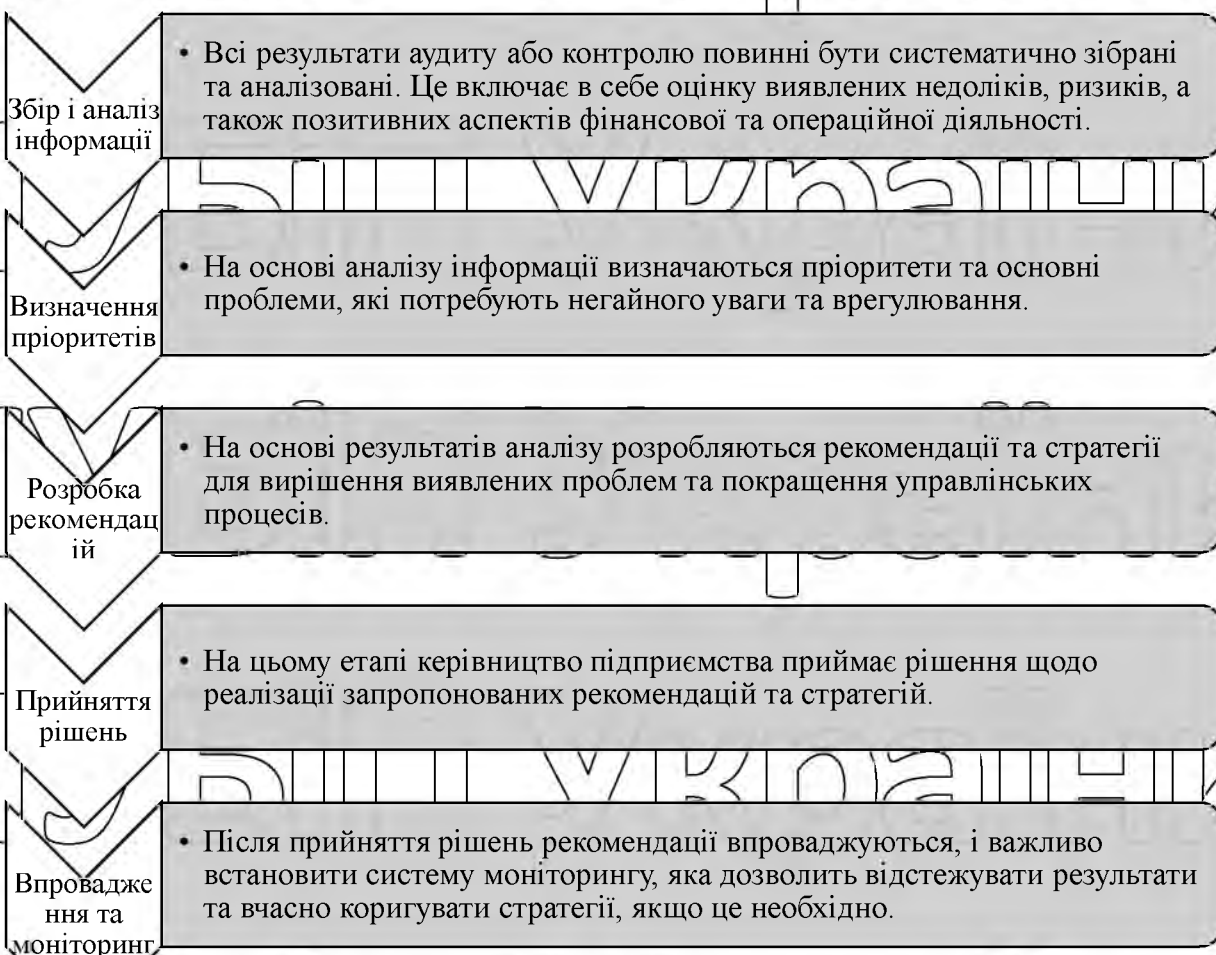

Рис. 3.8. Основні кроки узагальнення результатів внутрішнього контролю або аудиту для прийняття управлінських рішень на підприємстві.

Примітка. Побудовано на основі [45]

Узагальнення результатів аудиту для прийняття управлінських рішень - це процес аналізу та підбиття підсумків проведених оцінок та перевірок фінансової та операційної діяльності підприємства з метою прийняття обґрунтованих та інформованих керівництвом рішень. Важливою метою цього процесу є забезпечення високого рівня ефективності та ефективності управління, а також мінімізація ризиків [45].

Таблиця 3.16

Вплив факторів на зовнішньоекономічну діяльність ТОВ «Зернові інноваційні технології»

Тип факторів	Вплив факторів на зовнішньоекономічну діяльність підприємства
Економічні	Зміни загального економічного стану в країні, зміни ставок оподаткування, інфляційні процеси, економічні стратегічні альянси
Політичні	Зміни нормативно-правових актів, відносини з органами влади, державне регулювання
Соціокультурні	Зміна рівня життя, зміни у структурі доходів та витрат населення, зміни базових цінностей
Демографічні	Чисельність населення, рівень народжуваності, рівень смертності, чисельність працездатного населення
Технологічні	Державна промислова політика, нова продукція.

Є компоненти, які впливають на конкурентоспроможність підприємства. Розглянемо їх у таблиці 3.17.

Таблиця 3.17

Ступінь впливу окремих складових потенціалу ТОВ «Зернові інноваційні технології» на рівень їх конкурентоспроможності

Складові	Вагомість
Виробничий потенціал	0,4
Фінансовий потенціал	0,3
Маркетинговий потенціал	0,2
Кадровий потенціал	0,1

За допомогою бального методу ми провели аналіз

конкурентоспроможності ТОВ «Зернові інноваційні технології». На основі даного аналізу, можна зробити висновок, що підприємство володіє високим рівнем конкурентоспроможності на ринку. В пріоритеті виробничий

потенціал, завдяки якому організація володіє якісною продукцією та високою рентабельністю.

Узагальнення матеріалів аудиту для прийняття управлінських рішень щодо покращення й розвитку фінансово-розрахункових операцій в умовах економічної нестабільності - це критично важливий етап, який передбачає аналіз та підсумкове обговорення результатів аудиту для розробки стратегій та рішень з метою покращення фінансового управління підприємством в умовах економічної нестабільності [45].

Таблиця 3.18

Пропозиції щодо покращення фінансового управління ТОВ «Зернові інноваційні технології» в умовах економічної нестабільності

№	Назва	Сутність
1.	Аналіз фінансових результатів	Почніть з аналізу фінансових показників, які були виявлені під час аудиту. Визначте тенденції та проблеми, які впливають на фінансові розрахункові операції
2.	Визначення найважливіших ризиків	Ідентифікуйте ключові ризики, які виникають в умовах економічної нестабільності. Це може включати валютні ризики, кредитні ризики, ризики ліквідності тощо
3.	Оцінка внутрішнього контролю	Перегляньте результати оцінки системи внутрішнього контролю та визначте можливості для її покращення. Забезпечення відповідності до найкращих практик є критичним.
4.	Розробка стратегій ризик-менеджменту	Розгляньте можливі стратегії та заходи для зменшення ризиків, пов'язаних з фінансово-розрахунковими операціями. Це може включати диверсифікацію валютних резервів, укладення угод на захист від курсових ризиків і т. д.
5.	Оптимізація процесів	Оцініть процеси фінансово-розрахункових операцій і визначте можливості для їх оптимізації та автоматизації. Це може сприяти покращенню ліквідності та зменшенню операційних витрат.
6.	Комунікація з керівництвом	Звітуйте результати аудиту та розроблених рекомендацій керівництву підприємства. Проведіть діалог для прийняття рішень щодо впровадження змін і поліпшень.
7.	Моніторинг та вдосконалення	Запроваджуйте зміни, слідкуйте за їх впливом на фінансові результати та коригуйте стратегії відповідно до розвитку ситуації

Узагальнюючи матеріали аудиту та приймаючи відповідні управлінські рішення, можна визначити, що це є важливою складовою ефективного

фінансового управління підприємством в умовах нестабільності. Аудит дозволяє оцінити фінансовий стан підприємства, ідентифікувати ризики та можливості, виявити порушення в фінансовій звітності і виявити тенденції розвитку.

Аналіз результатів аудиту надає можливість приймати обґрунтовані управлінські рішення для покращення фінансової стійкості підприємства. Відповідно до виявлених недоліків та потенційних загроз, управління може розробляти стратегії виправлення, вдосконалення фінансової політики та планування, а також залучення додаткового фінансування.

У цьому контексті, аудит є не лише інструментом перевірки відповідності фінансової звітності стандартам, але і важливим джерелом інформації для прийняття стратегічних рішень. Враховуючи нестабільні умови на ринку, зниження ризиків та підвищення фінансової стійкості стають надзвичайно важливими завданнями для підприємства.

Отже, аудит і відповідні управлінські рішення створюють основу для ефективного фінансового управління, яке спрямоване на забезпечення стійкості та стабільності підприємства в умовах нестабільності та допомагають досягнути успішності на ринку.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Висновки до розділу 3

В результаті розглянутих методичних прийомів аудиту фінансово-розрахункових операцій ТОВ "Зернові інноваційні технології" можна зробити висновок, що підприємство успішно функціонує, і його фінансовий стан починаючи з 2022 року є на високому рівні.

Здійснивши аналіз платоспроможності та ліквідності, робимо висновки, що керівництво ТОВ «Зернові інноваційні технології» добре справляється з управлінням фінансовими ресурсами та успішно впроваджує свої стратегічні цілі. Підприємство готове до подальшого розвитку та досягнення нових

вершин на ринку.

Отримані результати свідчать про те, що підприємство ефективно управляє своїми фінансовими ресурсами та вдається досягати поставлених фінансових цілей. Також важливо відзначити, що підприємство активно розвивається, що підтверджується позитивною динамікою фінансових показників та розширенням бізнес-операцій.

Компанія "Зернові інноваційні технології" повинна постійно вдосконалювати моніторинг фінансового стану та вживати заходів для покращення своєї ліквідності та здатності виконувати фінансові зобов'язання

в умовах післявоєнного відновлення. Оцінка ліквідності балансу стає ключовим етапом у визначенні фінансового стану компанії та її спроможності виконати поточні фінансові зобов'язання. Цей аналіз виявляє, наскільки підприємство готове виконувати свої поточні зобов'язання та справлятися з поточними фінансовими викликами.

Аналізуючи отримані дані аудиту та приймаючи відповідні управлінські рішення, можна визначити, що це є важливою складовою успішного фінансового управління підприємством в умовах нестабільності. Аудит допомагає оцінити фінансовий стан підприємства, визначити ризики та можливості, виявити порушення в фінансовій звітності та виявити тенденції розвитку.

Аналіз результатів аудиту надає можливість приймати обґрунтовані управлінські рішення для покращення фінансової стійкості компанії. Враховуючи виявлені недоліки та потенційні загрози, управління може розробляти стратегії виправлення, удосконалення фінансової політики та планування, а також залучення додаткового фінансування.

Аудит не лише перевіряє відповідність фінансової звітності стандартам, але і надає важливу інформацію для прийняття стратегічних рішень. Враховуючи нестабільність на ринку, зменшення ризиків та збільшення фінансової стабільності стають надзвичайно важливими завданнями для компанії.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВИСНОВКИ

Система обліку та аудиту фінансово-розрахункових операцій на ТОВ «Зернові інноваційні технології» - це комплексний підхід до контролю, реєстрації та оцінки всіх фінансових транзакцій та операцій, які відбуваються в рамках діяльності цього підприємства. Ця система має на меті забезпечити точний та надійний облік фінансових даних, забезпечити дотримання внутрішніх та зовнішніх стандартів, а також виявлення можливих ризиків та можливостей для покращення фінансового стану компанії.

Відповідно до поставленої мети на підставі ТОВ «Зернові інноваційні технології» було вирішено наступні задачі:

охарактеризовано економічну сутність фінансово-розрахункових операцій

- розглянуто класифікацію та принципи фінансово-розрахункових операцій, їх роль у формуванні фінансового стану підприємства
- описано нормативно-правове регулювання обліку та аудиту фінансово-розрахункових операцій
- опрацьовано та висвітлено організаційно-економічну характеристику ТОВ «Зернові інноваційні технології».

досліджено організацію бухгалтерського обліку фінансово-розрахункових операцій на ТОВ «Зернові інноваційні технології» в умовах економічної нестабільності.

систематизовано синтетичний та аналітичний облік фінансово-розрахункових операцій на ТОВ «Зернові інноваційні технології»

описано відображення фінансово-розрахункових операцій у фінансовій звітності підприємств в умовах економічної нестабільності на основі ТОВ «Зернові інноваційні технології»..

розглянуто та охарактеризовано методичні прийоми аудиту фінансово-розрахункових операцій на ТОВ «Зернові інноваційні технології»..

здійснено аналіз фінансово-розрахункових операцій в умовах післявоєнного відновлення на ТОВ «Зернові інноваційні технології»..

• проаналізовано ліквідність та платоспроможність ТОВ «Зернові інноваційні технології» в умовах післявоєнного відновлення.

• узагальнено матеріали аудиту для прийняття управлінських рішень щодо з фінансово-розрахункових операцій в умовах післявоєнного відновлення на ТОВ «Зернові інноваційні технології».

Система включає процеси реєстрації всіх фінансових операцій, таких як доходи, витрати, інвестиції, кредити, інші фінансові транзакції. Це включає в себе ведення журналів, рахунків, документації та баз даних, які дозволяють зберігати інформацію про всі фінансові події.

Система обліку включає в себе встановлення і виконання внутрішніх контролів для попередження можливих помилок, шахрайства та інших небажаних явищ. Це може включати в себе авторизацію операцій, подвійну перевірку, розподіл обов'язків тощо.

Аудит фінансових операцій проводиться для перевірки відповідності обліку фінансових даних зовнішнім стандартам, правилам і законам. Аудитори аналізують фінансову звітність, проводять тестування і аналізують внутрішні процеси для забезпечення їхньої надійності та відповідності стандартам.

Важливою частиною системи обліку і аудиту є підготовка та представлення фінансової звітності для зацікавлених сторін, таких як інвестори, банки, регулятори, податкові органи тощо. Фінансові звіти повинні бути точними та достовірними.

Система обліку та аудиту фінансових операцій повинна бути постійно підлаштованою для врахування змін в законодавстві, ринкових умовах та потребах компанії. Оцінка результатів аудиту може вказувати на можливості для удосконалення фінансової діяльності.

Узагальнюючи, система обліку та аудиту фінансово-розрахункових операцій на ТОВ "Зернові інноваційні технології" гарантує контроль, точність та надійність фінансової інформації компанії і є важливим інструментом для прийняття управлінських рішень та забезпечення фінансової стабільності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

б
дамович Н. Борги і заборгованість. розбираємося в поняттях. *Податки &*

укасов А. Є., Косяк. А. П. Конспект лекцій з дисципліни «Організація обліку»

х

льошкіна Н., Вороняя, Н. Чернишова Визначасмо облікову політику. *Податки &*
руханський Р.Ф.: Бухгалтерський облік: підручник. Тернопіль: ТНКУ. 2016.

б.240

х
тинець Ф.Ф.: Теорія бухгалтерського обліку. Підручник. Житомир. 2015.
б.105
бухгалтерський облік : навч. посібник / Т.В. Давидюк, О.В. Манойленко, Г.І.

Помаченко, А.В. Резніченко. Харків: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 392

д.

радика О. Є. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та
підрядниками. *Молодий вчений*. 2016. № 12-1. С. 52

айдаржийська О. М., Попович О. В, Кромбет А. Ю. Теоретичні аспекти обліку

розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками. *Економіка і*

Бухгалтерський облік. 2018. Вип. 18. С. 280

р
вчук А. В. Внутрішній контроль обліку розрахункових операцій на
д

долово В.І Безкоровайна О.О. Аналіз нормативно-правового регулювання

а

р
відчина М. В. Фінансовий менеджмент: курс лекцій. «Вид. дім "Персонал"»

убарик О. М., Губан А. В. Управління кредиторською заборгованістю як фактор

бухгалтерський облік 2019-2020 економічної безпеки підприємства. *Молодий вчений*.

м
р
в'янко С.І., Кузик Н.П., Олійник С.О., Ганяйло О.М. Аудит: навч. посіб.
Київ: Центр учбової літератури, 2016. 380 с.

в

ш

е

економіка та організація підприємницької діяльності: навч. посібн. / за заг. ред. д.е.н. Н. В. Сментини. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 320 с.

утчак І. Б. Нормативне регулювання обліку та облікова політика підприємств сфери послуг в Україні: *Вісник Національного університету «Львівська політехніка. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*, 2014. № 797. С. 219-224

нструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 за № 291 URL:

итайчук Т., Гудзенко Н. Роль обліку в забезпеченні економічної безпеки підприємств. *економіка. Фінанси. Менеджмент: Актуальні питання науки і практики*. № 3. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/16522.pdf>. (дата звернення: 11.10.2023).

оваль Л. В. Облікова політика в управлінні підприємством. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*, 2019. № 5. URL:

одісник Г. М., Слюсаренко В. Є. Аудит. навчальний посібник. Ужгород: ДВНЗ

узик И. П. Оцінка аудитором подальших подій та безперервності діяльності сільськогосподарського підприємства. *Наукові читання професора Григорія Герасимовича Кірейцева» (до 90-річчя від дня народження : зб. тез доповідей всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. Київ, 2022. С. 256-259.*

узик Н. П., Ківель О. В. Облік факторингових операцій як інструменту управління дебіторською заборгованістю Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки: Міжнародний збірник наукових праць. Вип. 3 (15) . Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2017. С. 106-114.

узик Н. П., Кочерга А. В. Особливості оцінки аудиторського ризику й суттєвості

помилки за міжнародною практикою. Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки. Міжнародний збірник наукових праць. 2016. Вип. 4 (12). С. 177-185.

Кузик Н.П., Медла К.В. Порівняльний аналіз формування фінансової звітності за міжнародними та національними стандартами. Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки. Міжнародний збірник наукових праць. Вип.4 (12). С. 236 – 244.

Кузик Н.П. Галузеві особливості як визначальна складова аудиту фінансової звітності аграрних підприємств. Аграрна політика України в умовах глобальних викликів // зб. тез доповідей міжнар. наук.-практ. конф., присв. 70-

річчю економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. м. Київ, 23-24 верес. 2021 р. С. 212-215

Кузик Н.П. Галузеві особливості як визначальна складова аудиту фінансової звітності аграрних підприємств. Бухгалтерський облік, оподаткування та контроль в умовах міжнародної економічної інтеграції: зб.тез доповідей всеукр. наук.- практ. конф., м. Київ, 10 жовт. 2019 р.. С. 231-233.

Кузнецова С. А. Проблеми класифікації дебіторської заборгованості в Україні. В

Кобедько А.В., Кузик Н.П. Аудит фінансово-розрахункових операцій в умовах воєнного стану. Облік, оподаткування, контроль та аналіз: виклики та загрози

в умовах воєнного стану : зб. матеріалів доп. учасн. VII Всеукр. студент. науково-практ. онлайн-конф., м. Київ, 23 берез. 2023 р. URL:

к

ж

Кобедько А.В., Кузик Н.П. Вплив військового стану на фінансово-розрахункові операції аграрних підприємств. Соціально-економічні перспективи розвитку України в умовах глобальних викликів: зб. матеріалів доп. учасн. студент. науково-практ. конф. м.Київ, 9-10 лист.2023 р.

Корень В. С., Гливицька В. В. Бухгалтерський облік в Україні : основи та практика 2 навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2008. 608 с.

Корсенко А. М. Система нормативно-правового регулювання обліку та аудиту

0

1

загальнопромислових витрат підприємства. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2015. Вип. 27. С.

НУБІП УКРАЇНИ

ист Міністерства фінансів України «Щодо суттєвості у бухгалтерському обліку

і звітності» від 29.07.2003 № 04230-04108 URL:

НУБІП УКРАЇНИ

32. Лищенко О. Г., Сушник Н. П. Організація внутрішнього контролю

на промисловому підприємстві. Економічний простір. №39. 2010. С. 242-250.

амедова С. Р., Мамедова Е.Р. Фактори впливу на обсяг дебіторської заборгованості підприємства. Управління розвитком. 2013. № 14. - С. 156-158.

НУБІП УКРАЇНИ

єтичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: наказ

Міністерства фінансів України від 27.06.2013 за № 635. URL:

НУБІП УКРАЇНИ

Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, оцінювання, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2018 року, частина II. URL:

них С.В. Економічний аналіз: підручник / Київ: Знання, 2011. 630 с.

37. Мотицина Н. П. Побудова моделі взаємозв'язку класифікації дебіторської заборгованості з управлінням підприємства. Вісник ЖДТУ. 2005.

№ 3(33). С. 118-124.

аціональне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text> (дата звернення:

НУБІП УКРАЇНИ

аціональне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги

до фінансової звітності»: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 01.09.2023).

НУБІП УКРАЇНИ

національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: затв.

національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові

інструменти»: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001 №

(дата звернення: 01.09.2023).

Облік і аудит: українсько-англійський термінологічний посібник. Дерев'янка

С.І., Олійник С.О., Кузик Н.П., Ганяйло О.М., Камінська Т.Т. Підручник. Київ

МЦентр учбової літератури, 2010. 468с.

Облік і оподаткування у питаннях та відповідях / Є. В. Калюга та ін. Київ: ЦП

«Компринт», 2019. 378 с.

Облік, аналіз та аудит зовнішньоекономічної діяльності: практикум : навч.

посіб. Маслак О. О. та ін. Київ : Каравела, 2011. 279 с.

Піщенко М.Л., Дутченко О.О., Шпіцглюз С.О., Економічна безпека як умова

ефективного функціонування підприємства. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»,*

№ 1, 2019 - С.36-42.

Організація та методика аудиту : навч. посіб. / Дрозд І.К та ін.; за ред. І.К. Дрозд.

Київ: Сова, 2014. 311 с.

Основи аудиту. Дерев'янка С. І., Олійник С. О., Кузик Н. П., Ганяйло О. М.. навч.

пос. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 328 с.

Павукан Я. Валютні обмеження для бізнесу в умовах воєнного стану.

Київ

Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку:

П

Постанова Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного

стану № 18 від 24.02.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0018500->

в

Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон 2258-VIII, від

ВР 12.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата

звернення: 01.09.2023).

Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від

і

у

в

ро внесення змін до Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" щодо забезпечення аудиторської діяльності на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки : Закон України 2285-IX від 31.05.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2285-20#Text> (дата звернення: 31.07.2023).

ро облікову політику : лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 за №31-34000-10-5/27793. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2779201->

професія бухгалтер: завдання, обов'язки, вимоги. *Газета «Інтерактивна бухгалтерія»*. 16 липня 2019/ №133 URL:

56. Пушкар М. С. Ідеальна система обліку: концепція, архітектура, інформація : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2011. 335 с.

57. Ревизюк І. М., Калюга Є. В. Удосконалення обліку розрахунків з постачальниками. *Економічні науки*. 2013. Вип. 10(4). С. 185-190.

еслер М. Облікова політика - основа методичного забезпечення обліково-аналітичного механізму. *Економічний аналіз*. 2012. Т. 11(4). С. 278-280.

кологій Л.О. Удосконалення організації бухгалтерського обліку та управління дебіторською заборгованістю підприємства *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва*. Серія «Економічні науки». 2018. № 3. С. 97-106.

люсаренко В.Є., Колісник Г.М. Аудит: навчальний посібник (друге видання доповнене). Ужгород: КП «Ужгородська міська друкарня», 2016. 456 с.

орока Л.С. Обліково інформаційна система в управлінні економічною безпекою для різних поведінкових моделей підприємства. *Облік і фінанси*. 2013. № 1 (59). С. 51–55

62. Сурніна К. С. Розрахунки в системі бухгалтерського обліку. веб-сайт. URL: _____

http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:zSoplyJdp60J:www.nbuuv.gov.ua/Articles/kultnar/knp200014/knp14_9.doc (дата звернення 12.10.2023).

Ебанова Н. В., Яковенко С.Л. Облікова політика - основний елемент системи бухгалтерського обліку. *Вісник ХНАУ. Серія : «Економічні науки»*. 2018. № 1. С. 139-148.

гас Е. Ф. Економічна сутність договірних відносин підприємства та форми розрахунків з постачальниками і підрядниками. *Економічний вісник*. 2011. № 17/2. С. 102-109

uzyk N. Events after the reporting period and their impact on reliability of information. *Application of International Accounting Standards by Enterprises in the Context of Modern Challenges: collective monograph*. 2022. p. 229-242.

: collective monograph. 2022. p. 88-101.

: collective monograph. 2022. p. 229-242.

Proceedings of the 2023 International Conference "Economic Science For Rural

D e collective monograph. Verlag SWG imex GmbH, Nurnberg, /Ed. By Doctor of

ytsei T. Analytical procedures in national and international audit practice. *Collective*

monograph – Verlag SWG imex GmbH, Nurnberg, /Ed. By Doctor of Economic

o he agrarian enterprises' social responsibility effectiveness assessment methods

účetnictví a auditing v procesu světové harmonizace. 2020. P . 3

e n t ”

H Y P E

R

L

I

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ДОДАТКИ

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України